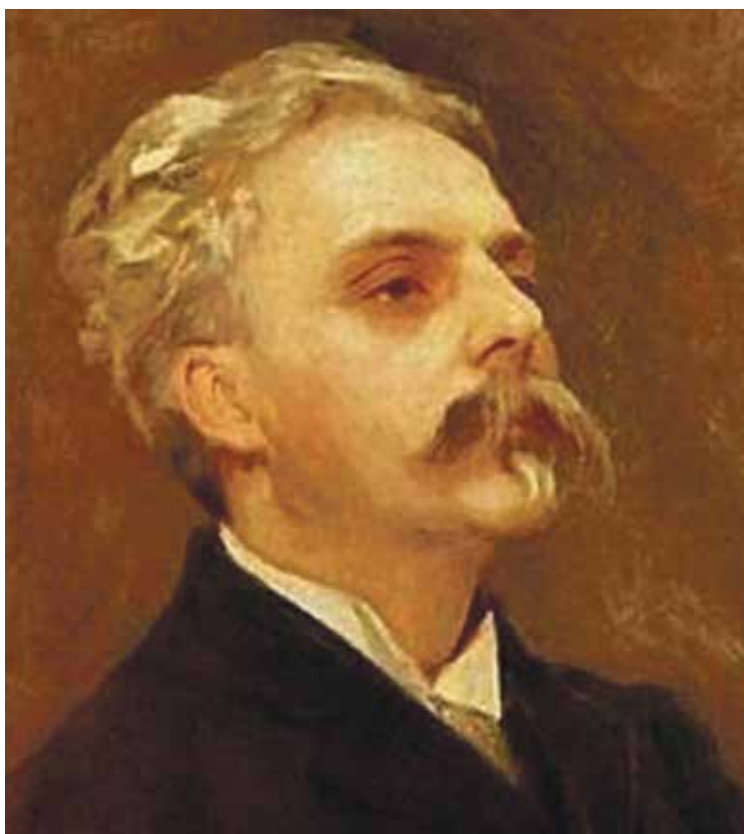

Fauré en de legende van Sint Maarten

Theo van Willigenburg

Op zaterdag 11 november klinkt in de lutherse kerk het beroemde Requiem van Gabriel Fauré in zijn oorspronkelijke versie voor orgel en viool uitgevoerd door het Utrechtse kinderkoor Capella Canta, een eendaags projectkoor en bariton Robert Brouwer onder leiding van Thea Bakker. De muziek wordt gekaderd in een voorstelling waarbij de 30-jarige componist 'zelf' komt vertellen waarom de legende van Sint Maarten zo belangrijk voor hem waren. Hij zal onthullen waarom hij voor zijn Requiem allereerst het bekende Libera Me componeerde en waarom hij dat werk precies op 11 november 1877 voltooide.

* Gabriel Fauré volgens een beroemd schilderij.

des van Sint Maarten zo belangrijk voor hem waren. Hij zal onthullen waarom hij voor zijn Requiem allereerst het bekende Libera Me componeerde en waarom hij dat werk precies op 11 november 1877 voltooide.

Nooit eerder werd het Requiem in Nederland uitgevoerd in de speciale versie voor kinderkoor. Katrijn Kuypers, bestuurslid van de organiserende stichting Citta della Musica, legt uit waarom deze keuze is gemaakt. "We laten zien wat het verband is tussen Fauré's Requiem en Sint Maarten en dan denk je er natuurlijk al snel aan om kin-

deren erbij te betrekken. Maar waarom moeten kinderen met Sint Maarten altijd kinderliedjes zingen? Waarom niet echte grote muziek van Bach of Verdi of Fauré, net als volwassenen?"

Er bestaat al wel een Matthäus Passion voor kinderen, maar bij het Requiem van Fauré wordt nooit gedacht aan kinderen, terwijl Fauré nu juist geen droevige muziek heeft willen schrijven. Bovendien bestaat er al heel lang een versie voor drie gelijke stemmen die door kinderen kan worden uitgevoerd."

Vervolg op pagina 4:
'Libera me' lijkt roep tot Sint Maarten

Sint Maartens kinderfeest in Domkerk

Inge-Marlies Bulsink-Sanders

Op zondag 12 november is er in de Domkerk het traditionele Sint Maartensfeest voor kinderen. Sint Maarten is de schutspatroon van Utrecht en van de Domkerk, die ons leerde te delen. Door samen lampionnen te maken, te eten, te drinken en te zingen, willen we Sint Maarten gedenken.

Het feest is bedoeld voor kinderen uit de stad in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar. We starten de middag om 15.00 uur in de Domkerk. Natuurlijk wordt het Sint Maartensverhaal verteld en zingen we de liedjes over Sint Maarten. Tot slot gaan de kinderen met hun zelfgemaakte lampion langs de deuren in de sfeervol verlichte straten rond de Dom. Zondag 12 november, 15.00 tot 18.00 uur.

Kosten € 3,50 per kind. Betalen kan alleen contant, ter plaatse. Aanmelden kan tot en met donderdag 9 november bij: jonginde-dom@domkerk.nl.

* Altijd groot feest voor kinderen in de Domkerk: Sint Maarten (archieffoto).

verder in dit nummer

Delen doet leven

Dit motto draagt met ingang van dit jaar de publieksprijs Mantel van Sint Maarten, die op vrijdag 10 november wordt uitgereikt in de Domkerk. Burgemeester Jan van Zanen zal dan drie prijzen overhandigen aan vrijwilligers die veel goed werk doen voor hun stadgenoten.

3

Crisis als kans

Aan het einde van het kerkelijk jaar en voor het aanbreken van Advent zijn er in het Johannescentrum drie vieringen rond het thema 'Crisis als kans'. Erna Treurniet, Toos Wolters en Huub Schumacher gaven/geven ieder hun invulling aan deze veelzeggende titel.

5

Happietaria

Het goede doel waarvoor Happietaria Utrecht zich komend jaar gaat inzetten, is bekend. De winst van het pop-up restaurant dat begin 2018 voor de 21ste keer gerund gaat worden door studenten, gaat volledig naar een project van TEAR: bestrijden van geweld tegen vrouwen.

16

Op jou rust Mijn oog

(Psalm 32:8)

Lydia Kansen

In november zullen in veel gemeenten weer de mensen herdacht gaan worden van wie wij in het afgelopen jaar afscheid hebben moeten nemen. Dat kan in navolging van de rooms-katholieke traditie op 2 november - Allerzielen - of tijdens de laatste zondag van het kerkelijk jaar, 26 november. Een bijzonder moment om mensen te gedenken met wie wij verbonden waren en voor altijd zullen zijn.

Herdenken kan verschillende gevoelens oproepen. Een gevoel van dankbaarheid en heimwee. Wat was het goed. Wat was de liefde diep en intens en wat doet het nu pijn om die ander te missen. Herdenken kan ook met een gemengd gevoel. Je had wellicht

gehoopt dat de ander je nader zou komen, dat de band gekenmerkt werd door liefde, maar dat is er nooit van gekomen. Je bent vooral verdrietig om wat niet is geweest. Herdenken roept gedachten en gevoelens wakker, die heel uniek zijn voor ieder van ons, zoals ook de mensen die wij herdenken uniek waren.

Waardevol

Mijn ervaring is dat zo'n moment van herdenken heel waardevol kan zijn. Niet alleen voor degene die in het achterliggende jaar een mens heeft verloren. Juist in deze dienst en op deze (zon)dag is er ruimte om ook 'oud' gemis en verdriet weer te ervaren en toch weer samen herinneringen te delen. Voor mensen die verder afstaan gaat het leven vaak al vrij snel weer zijn drukke gang, maar voor direct betrokkenen is de heimwee naar een overleden geliefde niet een gevoel dat na één jaar wel zo ongeveer over is. Daarom vind ik het zo mooi dat er in de Nieuwe Kerk, na

het noemen van de namen van gemeenteleden die afgelopen jaar zijn overleden, de mogelijkheid is om naar voren te komen en een kaarsje te ontsteken aan de paaskaars in herinnering aan hen die ongenoemd zijn gebleven of die al langer geleden zijn gestorven. Zo delen we liefde en verdriet, opstand en vrede, dankbaarheid en weemoed.

Gods aangezicht

Als we in de kerk komen om mensen te herdenken, dan ontmoeten we niet alleen de mensen om ons heen, maar mogen we ook voor het aangezicht van God komen. Te midden van de eenzaamheid en aanvechting, gevangen in een soms zo veelkleurig verdriet kun je de weg in het leven kwijt zijn. Je geloof is hooguit zwak flakkerend, omdat je twijfelt of God wel betrouwbaar is nu alles lijkt te wankelen.

In die chaos klinkt de belofte van psalm 32, dat God zelf de weg wil wijzen en een mens niet uit

MEDITATIEF MOMENT

het oog verliest. David heeft ontdekt dat wat er ook in het leven kan gebeuren aan kwaad, schuld en onheil, hij veilig is bij de Heer, omdat Die hem behoedt in de nood. Dat besef geeft moed en vertrouwen om verder te gaan. Niet omdat ineens de hele weg helder en makkelijk is, maar wel omdat hij weet dat God hem niet uit het oog verliest. Wie dat vertrouwen ontvangt, kan ondanks alle omstandigheden zeggen, zoals Bonhoeffer aan het slot van zijn gedicht Wie ben ik?:

Wie ik ook ben
Gij kent mij
Ik ben van U mijn God.

Requiem

De lucht is zwaar van regen
mijn wezen is vol droom
de feiten drommen samen
en verstommen mijn persoon –
de waarheid en de droom
zij spelen in mij krijgertje
mijn moeder is vandaag
vandaag begraven in vandaag
maar de droom wint steeds het spel

ik weet
de tijd geeft mij te zijner tijd
het kale naakte feit
mijn moeder is begraven
de droom is ingehaald
en ik moet verder in mijn dagen

toch weet ik
dat de naaktheid van het feit
vaak bij dag en nacht in droom
zal convergeren tot
het lieve beeld van haar
door mij herkend in elk gebaar

en blijvend voortgedroomd in vele dromen
behoudt zij in mijn hart haar onderkomen –

Oeke Kruythof

Mijn buurvrouw

Ze loopt gebogen
de handen gevouwen
de blik bescheiden.
Habijt lang geleden afgelegd,
maar niet haar gang.
Nu onze buurvrouw,
lief, staat altijd klaar,
biedt altijd een luisterend oor.
Een betere buur
kunnen wij ons niet wensen.
Ik hoop nog voor lange jaren.

Fredy Schild

Beleidsvisie voor religieus erfgoed

In de volgende editie van *Kerk in de Stad* verschijnt een artikel over het gemeenteraadsbesluit over het behoud van religieus erfgoed in de stad. Oud-raadslid Maarten van Ditmarsch (CDA) geeft in dat artikel achtergrondinformatie hoe deze Visie Religieus Erfgoed tot stand kwam en wat zij betekent voor de Protestantse Gemeente Utrecht. Het gaat dan met name over de instandhouding van kerkgebouwen die het predicaat 'gemeentelijk monument' dragen en de rol van de gemeente bij herontwikkeling. Utrecht telt momenteel 125 kerken waarvan er 21 de status van rijksmonument hebben en 37 die van gemeentelijk monument. De lokale overheid behoudt volgens het nieuwe vastgestelde beleid weliswaar de regie over laatstgenoemde panden, maar wil daarvan de financiële consequenties niet dragen. Zoals gezegd: meer hierover in het decembernummer.

AZC en Tuindorpkerk: een ontmoeting vol Vrolijkheid

Christine Hoek,
ZWO-diacon Tuindorpkerk

Een feestje was het, zondagmiddag 1 oktober in de Tuindorpkerk. Jonge bewoners van het asielzoekerscentrum in Oog in Al en kinderen van de kindernevendienst van de Tuindorpkerk gaven samen een spetterend optreden voor een enthousiast publiek.

Het begon in 2014. De bestemming voor de vastenpotten was dat jaar Stichting De Vrolijkheid. De mensen van deze stichting organiseren kunstzinnige en creatieve activiteiten voor en met kinderen en jongeren in meer dan 25 asielzoekerscentra. Vanuit de wens méér te doen dan alleen geld ophalen en doorsluizen, kwam in de diaconie het idee op een ontmoeting te organiseren. Dat werd de eerste muziekmiddag. Het zou een jaarlijkse traditie worden.

Workshop

Zondagmiddag half twee: een groepje kinderen van de Tuindorpkerk komt aan bij het asielzoekerscentrum aan de Joseph Haydnlaan. In de ruimte van De Vrolijkheid wachten leeftijdgenoten uit het asielzoekerscentrum hen op, samen met begeleiders Caroline, Jonás en Lieselotte. Even kennismaken, wat aan elkaar

wennen... al snel zijn ze hard aan het oefenen op de liedjes voor het optreden. Dat betekent niet alleen zingen, maar ook vaak bijpassende bewegingen of een dansje leren. Een uur lang wordt er keihard gewerkt. Daarna: met z'n allen, plus enkele ouders, grote zussen en andere belangstellenden, naar de Tuindorpkerk. Op de fiets of met de auto.

Ondertussen in de Tuindorpkerk...

Wordt er thee en koffie gezet, limonade ingeschonken. Enorme hoeveelheden cake en koek, al of niet zelfgebakken, meegebracht door gemeenteleden, op schalen gelegd. Afgedekt met theedoeken tot na het optreden. Het liturgisch centrum wordt omgebouwd tot podium voor de jonge artiesten: tafel, preekstoel en paaskaars worden achter tegen de wand

geschoven. In de grootste vaas die er in de kerk te vinden was staat een overweldigende bos zonnebloemen.

Het optreden

Als tegen kwart over drie iedereen binnen is, is het tijd voor het echte werk: het optreden. Vol enthousiasme staan de artiesten op het podium, laten ze horen en zien wat ze geoefend hebben. Onder leiding van Jonás - aan de vleugel - en Lieselotte - voor het publiek bijna niet zichtbaar maar voor de kinderen des te meer - zingen en swingen ze de sterren van de hemel. Van het lijflied van De Vrolijkheid, *Hop naar de Vrolijkheid*, via Kinderen voor Kinderen liedjes als *Bewegen is gezond* en *Welles, nietes!* naar kinderliedjes in verschillende talen. Arabisch, Congolees, Farsi. *Nassam Aleyna*, *Tik tik tik*. Mozh, een volwassen

* Het optreden in de Tuindorpkerk (foto's zijn gemaakt door vrijwilligers van De Vrolijkheid).

zangeres uit Iran, komt erbij en neemt niet alleen de kinderen maar alle aanwezigen mee wanneer iedereen steeds herhaalt wat zij voorzingt. En het lied *Dromen op een schommel* van Hanna Lam, dat vanuit de kindernevendienst is meegebracht, blijkt zo aan te slaan dat het in het vaste repertoire van het azc-kinderkoor wordt opgenomen. De allerkleinste artiesten vinden zo'n half uur best een hele opgave. Af en toe lopen ze van het podium af, naar mama, voor een knuffel. Wat grotere meisjes staan te stralen als popsterren voor een laaiend enthousiast publiek. Jongens doen net zo hard mee. En allemaal glimmen ze van oor tot oor als na het optreden de zonnebloemen worden uitgedeeld.

En dan is er limonade... en meer

Cake, limonade, thee en koffie. Het gaat erin als koek na deze geweldige prestatie. Sommige kinderen komen keer op keer terug; is er nog meer lekkers? De ontmoeting wordt voortgezet: publiek uit AZC en Tuindorpkerk raakt in gesprek, de kerkzaal blijkt ook een prima omgeving voor sommige van de artiesten om heel hard rondjes te rennen, diakenen en workshopleiders praten na. De overgebleven cake gaat mee terug naar het AZC. Geen probleem, dat komt wel op tijdens de activiteiten van De Vrolijkheid. Dan staan de chauffeurs weer klaar om artiesten, ouders en grote en kleine zussen terug naar het AZC te brengen. De hoeveelheid koekkruiden die moet worden opgezogen staat symbool voor een meer dan geslaagde middag!

* Muziekworkshop in de ruimte van de Vrolijkheid op het AZC.

Vespers in Zuidoost

Op zondag 5 november is er om 17.00 uur een vesper in de Nicolaïkerk. Voorganger is ds Marian van Giezen. De lezing is Amos 7: 10-17. De Psalm van de zondag is psalm 33. Thema: Lastige woorden. De Vespercantorij onder leiding van Ko Zwanenburg zingt en Berry van Berkum bespeelt het orgel. De cantorij zingt het motet Hide not thy face (Psalm 27: 10) van Richard Farrant (1535-1585), Psalm 33 in de bewerking van James Turle en het Magnificat van Toon Hagen. Op zondag 19 november is er een vesper in de Marcuserk. Voorganger is ds Hans Koops en Karel Demoet bespeelt het orgel. Het thema van de vesper is: 'Het land bloeit op'. De lezing is Hosea 14: 2-10. In het psalmgebed lezen en zingen we psalm 130.

Concerten op zaterdag in de Domkerk

In het kader van de reeks Zaterdagmiddagmuziek in de Domkerk zijn ook deze na-jaarsmaand mooie composities te beluisteren. Op 4 november klinkt het beroemd geworden 'Ein feste Burg ist unser Gott' van Johann Sebastian Bach als orgelkoraal. Verder laat Domorganist Jan Hage op deze eerste zaterdag na Hervormingsdag bewerkingen van dit Lutherlied (als cantate BWV 80) horen van de componisten Max Reger en Jan Zwart.

Op 11 november klinkt, opnieuw van Bach, de Missa Brevis in g moll (BWV 235). Koor, solisten en barokorkest van de Domcantorij onder leiding van Domcantor Remco de Graas voeren behalve deze korte mis ook de Missa de Sancto Martino van Jacob Obrecht (1457-1505) uit.

Het concert in de Domkerk op 18 november bestaat uit de uitvoering van 'Quatuor pour la fin du temps' (1941), geschreven door Olivier Messiaen (1908-1992). Het Kamermuziekensemble is de uitvoerder, Domorganist Jan Hage, ditmaal op de piano, begeleidt de zang.

Op 25 november verzorgt het solistenensemble Cantores Martini de zaterdagmiddagmuziek in 'zijn' Domkerk. Het Requiem in memoriam Josquin des Prez' van de componist Jean Richafort (1480-1547) klinkt dan.

Alle concerten beginnen om half vier en zijn gratis te beluisteren, onder de voorwaarde dat minimaal vijf euro vrijwillig in de collectezak wordt gestopt.

Gregoriaans Koor zingt vespers voor Sint Maarten

Op zondag 12 november om 16.30 uur zingt het Gregoriaans Koor Utrecht vespers in de St. Josephkerk, Draaiweg 44. Het betreft hier de vespers die de Utrechtse bisschop Radboud in de tiende eeuw gecomponeerd heeft voor het feest van Sint Maarten. Vooraf geeft Joost van Gemert een inleiding op deze vesper. De toegang is vrij, wel is er een collecte na afloop.

Jan van Zanen reikt Mantel van Sint Maarten uit

Frans Rozemond

Op vrijdag 10 november wordt de publieksprijs Mantel van Sint Maarten uitgereikt in de Domkerk. Burgemeester Jan van Zanen zal dan drie prijzen overhandigen aan vrijwilligers die veel goed werk doen voor hun stadgenoten. Vandaar dat de 'mantelprijs' in haar nieuwe opzet de slogan 'delen doet leven' kreeg. Filosoof en ethicus dr. Gerard Drosterij van Fontys Hogeschool houdt die vrijdagmiddag een toespraak over de participatiesamenleving. Ook komt er een informatie-markt waar organisaties en vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten.

"We willen met het evenement bijdragen aan een Utrechtse samenleving waarin zorgverleners elkaar kennen en effectiever samenwerken", vertelt medeorganisator Dirk van den Hoven van de Protestantse Diaconie Utrecht. "De stad Utrecht kent

* Het nieuwe logo van de 'Mantel van Sint Maarten'.

veel mensen en groepen die zich inzetten voor anderen. Sommigen doen dat op verrassende wijze. Eigenzinnig en opvallend. Of juist onopvallend, maar trouw en zonder er iets voor terug te willen. Ieder op zijn eigen manier, maar allemaal in het belang van de samenleving in Utrecht. Een aantal van hen is genomineerd voor de Mantel van Sint Maarten."

Drie prijzen

Tijdens het evenement overhandigt burgemeester Jan van Zanen drie stimuleringsprijzen aan stadgenoten. Een prijs van € 1.000 gaat naar een vrijwilliger die - alleen of in een groepje - iets groots betekent voor de

samenleving. Daarnaast wordt er € 1.000 gegeven aan één van de genomineerde organisaties. En ten slotte is er een winnaar van de publieksprijs van 500 euro, die door de aanwezigen wordt gekozen.

Houvast

Vrijwilligers zijn een grote kracht in onze samenleving, zegt ook dr. Gerard Drosterij. Hij is docent filosofie en ethiek op Fontys Hogeschool en eigenaar van Slow Politics, bureau voor politieke vertraging en vernieuwing. Hij houdt tijdens de bijeenkomst een voordracht over dit onderwerp. "Soms werken de politiek en de overheid te stroef samen

met vrijwilligers. Hij doelt daarbij ook op de transitie van het sociaal domein naar de lokale overheid (buurtteams), waarbij een beroep wordt gedaan op vrijwilligersorganisatie zoals kerken en diaconieën. "Burgers zelf schudden met eigen initiatieven de boel weer op. Vanuit mijn vakgebied ga ik vertellen waar de kansen en valkuilen liggen." Iedereen is van harte welkom! De toegang is vrij en aanmelden is niet nodig.

Kort

Tijd en plaats: vrijdag 10 november van 16.00 tot 18.30 uur in de Domkerk. Meer informatie: www.mantelvansintmaarten.nl. De Mantel van Sint Maarten wordt jaarlijks uitgereikt aan personen en/of organisaties op het gebied van zorg, welzijn en kerkelijk-diaconale inzet. Doel is: bevorderen van de samenwerking tussen vrijwilligers en de formele hulpverlening. Ook willen de organisatoren het diaconale werk van Utrechtse kerken beter zichtbaar maken.

Organisatie: Citypastoraat Domkerk, Protestantse Diaconie Utrecht en Katholiek Utrecht.

Eilse Woertman

Tijdens de Advent zal er op woensdagavond 6 december wederom een dansmeditatie gegeven worden door Dans!(Jans)kerk. Dans!kerk wil mensen in en van buiten kerken in aanraking brengen met de kracht van vrije dans en beweging.

Tijdens de Dans!kerk wordt er gedanst zonder te praten met elkaar. Bedoeling is om in alle vrijheid contact te maken met je lijf, te onderzoeken hoe je de verbinding aan kan gaan met jezelf, de ander en God en te dansen met wat er in jou leeft. Je bent volledig vrij om te bewegen op de manier zoals dat voor jou goed voelt en je hoeft geen ervaring te hebben met vrije dans.

Verwachten

Wanneer de dagen donkerder en korter worden, de kou meer voelbaar wordt en de natuur zich terugtrekt, is tijdens de Advent juist het thema 'Verwachten' en 'Uitzien naar het licht en nieuw leven' mooi en hoopvol. Dit thema kan voor iedereen iets anders betekenen en

Dans!kerk in de Jans

ieder is vrij om daar op deze avond zijn/haar eigen invulling aan te geven. Wij zullen in de dansmeditatie de weg naar binnen zoeken om te ervaren wat er in ons leeft en vervolgens dwars door de donkerte het licht van het leven te leven met dat wat er is.

Praktische informatie: woensdagavond 6 december:

19.15 – deur open
19.45 – welkom
start dansmeditatie
21.15 – afronding in kring met thee
21.45 – afsluiting.

Locatie: Janskerk, Janskerkhof 26. Deelnemersbijdrage tien euro (vijf voor studenten, minima etcetera). Informatie en opgave: Marije Vermerris, info@danskerk.nl. We vinden het fijn als je je aanmeldt via dit e-mailadres vóór woensdag 29 november.

* Dans! was een van de illustraties op kaarten die de Diaconie PGU in 2014 uitgaf.

Villa Vrede: samen zijn, samen verder

Suzanne Richter

Villa Vrede, een plek in Utrecht waar ongedocumenteerden (mensen zonder verblijfsvergunning) een gezicht krijgen, zich kunnen ontpannen en zich veilig mogen voelen. In Villa Vrede kunnen zij zich verder ontwikkelen aan de hand van activiteiten en trainingen. Iedere bezoeker mag zich hier welkom voelen. Villa Vrede steunt voor het overgrote deel op vrijwilligers.

Op zondag 24 september vond Burendag plaats. Dit jaar met het thema Samen zijn, samen verder!

De Marcuskerk sluit binnenkort de deuren en daardoor moeten gebruikers van het centrum ook op zoek naar een alternatieve plek. Deze zeer geslaagde dag werd georganiseerd om nog een keer samen dingen te doen! Villa Vrede werkte hierbij samen met de Marcuskerk, Evangelische Gemeente en de Ouderenwerkgroep Hoograven.

De ouderenwerkgroep organiseerde een rondleiding bij de moskee. Hier waren veel geïnteresseerden op afgekomen. Voor de kinderen was er ook van alles te doen deze dag. Kinderen konden geschminkt worden, knutselen met strijkkralen, spannende

proefjes doen en ook buiten waren er spelletjes om zich mee te vermaken.

Het was een fijn samenzijn op deze zondag. Buurtbewoners, kerkgangers, moslims en (vrienden van) Villa Vrede smulden van taart met koffie, genoten van de prachtige bazaar met voornamelijk zelfgemaakte creaties en de activiteiten. Een van deze activiteiten was een workshop over vertrouwen. Erg mooi om zoveel verschillende soorten mensen met hun verschillende achtergronden bij elkaar te zien! De overdadige lunch werd met smaak door alle aanwezigen gegeten. Allerlei gerech-

ten uit de hele wereld kwamen voorbij, dus er was voor elk wat wils. Ethiopische koffie – in stijl gemaakt en geserveerd – maakte deze lunch helemaal af.

Een prachtig afscheid van elkaar. Villa Vrede heeft gelukkig een nieuw onderkomen gevonden. Dit betekent veel werk de komende maanden om de verhuizing inclusief verbouwing goed te laten verlopen. Wij kunnen hierbij hulp in de vorm van handen, geld en spullen altijd goed gebruiken.

Voor meer informatie, bezoek onze website: www.villavrede.nl of mail met info@villavrede.nl.

ALBERTINE VERWEIJ COÖRDINATOR VRIJWILLIGERS OP BUREAU PGU:

‘Help je wijk, word vrijwilliger bij het bureau PGU!’

Frans Rozemond

“Het kerkelijk bureau van de PGU doet heel veel dat de wijkgemeenten nooit in hun eentje zouden kunnen.” Dat zegt Albertine Verweij (60), de nieuwe vrijwilligerscoördinator van het bureau PGU. “Daarvoor zijn een paar betaalde professionals onmisbaar. Maar als iets mij duidelijk is geworden, is het dit: we houden het bureau langer betaalbaar als vrijwilligers uit de wijkgemeenten het kerkelijk bureau een handje komen helpen.”

Zelf was ze jarenlang actief in de Bethelkerk, net als haar man Gerrit. “Ik regelde het pastorale bezoekwerk en heb van alles gedaan. Afgelopen zomer zijn we verhuisd naar een andere wijk en heb ik afscheid genomen van m’n baan bij het onderwijs. Alleen onze jongste zoon woont nog thuis, we zijn allebei goed gezond en het vrijwilligerswerk zit ons in het bloed. Ik wist: als ik nog iets kan betekenen voor kerk en samenleving dan lijkt me dat leuk. Iets dat bij me past en waarin ik m’n creativiteit kwijt kan. Het leek me ook leuk om weer actief te zijn in een team van enthousiaste mensen.”

Verrast

Die kans kwam sneller dan verwacht. In Kerk in de Stad las Albertine dat het bureau van de PGU nieuwe vrijwilligers zocht. “Het verraste me dat ze ook een coördinator voor de vrijwilligers wilden benoemen. Een paar jaar geleden heb ik een cursus Vrijwilligersbeleid gevolgd en daar heb ik veel van geleerd. Als professionals en vrijwilligers moeten samen-

werken, moet je goede afspraken maken, dat werkt voor beide partijen het prettigst. Direct nadat ik werd aangenomen, ben ik met het uitje met personeel en vrijwilligers mee geweest. Heel prettig om iedereen alvast te leren kennen.”

Wat is je taak?

“Samen met directeur Frans Ritmeester heb ik eerst het vrijwilligersbeleid op papier gezet. Dat gaf helderheid. Intussen ligt er een model-vrijwilligersovereenkomst die iedere nieuwkomer ondertekent. Er staat bijvoorbeeld in welke tijden je werkt en hoe je verzekerd bent. Momenteel maak ik een welkomstboekje met zinvolle informatie om goed te kunnen starten, leg ik met iedereen contact en ben ik betrokken bij de werving. Komend jaar wil ik een aantal wijkgemeenten bezoeken. Ik realiseer me dat men in de wijken ook altijd mensen zoekt. Maar als het bureau PGU een speciale klus heeft waar iemand graag z’n schouders onder zet, dan kun je elkaar toch helpen?”

Waarom vrijwilligers?

“Bij het bureau werken nu tien vrijwilligers. Elders in dit nummer van Kerk in de Stad worden er nog twee gevraagd: iemand die collecten administratief verwerkt en iemand die de facturen voor de advertenties in Kerk in de Stad gaat versturen. Noodzakelijke klussen die nu nog door bureaumedewerkers worden gedaan. Daar zit natuurlijk een pijnlijke kant aan. De kerk krimpt en de inkomsten nemen af. De automatisering maakt een aantal processen gemakkelijker. Het bureau heeft daarom begin dit jaar op een rij gezet hoe de PGU verder kan bezuinigen. Eén medewerker gaat vertrekken en er is

*Albertine Verweij: ...“Je bent er geknipt voor als je iets te bieden hebt waar je goed in bent. En je moet er lol in hebben”... (foto Jasper Verweij).

geschoven met taken. Zo bleven klussen over die met wat hulp van het personeel ook door vrijwilligers gedaan kunnen worden. Dat vergt planning: heeft iedereen een werkplek op de dag dat hij/zij er is, zijn er computers genoeg, enzovoort.”

Wie is geschikt als vrijwilliger?

“Je bent er geknipt voor als je iets te bieden hebt waar je goed in bent. En je moet er lol in hebben. Check dus vooraf goed waar je aan begint. Het is onbetaald, maar met jouw kennis en ervaring kun je de kerk enorm helpen. Realiseer je wel dat het vrijwillig is, niet vrijblijvend. Je bent aanspreekbaar op de klus die je op je neemt. Het bureau PGU is een professioneel kantoor dat wijkgemeenten faciliteert, zoals de arbeidsvoorwaarden voor circa 50 medewerkers, Kerkbalans, onderhoud van gebouwen, verwerking van collecten enzovoort. Over vertrouwelijke

zaken weet je dus te zwijgen. Wetelijke bepalingen en de kerkorde zijn leidend, maar bij de invulling is ook jouw creativiteit welkom! Als het nodig is kun je een cursus volgen. Van dit geheel maak je deel uit. In principe is je werkplek op het bureau in de bovenzalen van de Johanneskerk, zodat je ook steeds anderen blijft ontmoeten. Kerkenwerk is teamwork!”

Wat krijg je er voor terug?

“Als je ervoor gaat, krijg je er veel energie van. Toen ik in september begon, wist ik weinig van het kerkelijk bureau af. Vanuit mijn wijkkerk gezien leek het heel ver weg. Nu sta ik te kijken wat hier achter de schermen allemaal gedaan wordt om het in de wijkgemeenten goed te laten lopen. Bureau en wijken horen zo bij elkaar! Dat maakt het extra leuk om er samen met mensen uit de wijkgemeenten aan mee te werken. En de onderlinge sfeer is goed, dus daar zijn we zuinig op.”

Bachcantate in Geertekerk

Op zondag 5 november om 19.30 uur worden in de Geertekerk de cantate 188 ‘Ich habe meine Zuversicht’ en het motet ‘O Jesu Christ, meus Lebens Licht’ (BWV 118) uitgevoerd. De solisten zijn: Mónica Monteiro (sopraan), Nicola Wemyss (alt), Kris van der Meij (tenor), Nathan Tax (bas). Koor en orkest staan onder leiding van Gerrit Maas. Tijdens ons jubileumjaar nodigen we elke maand een bekende Utrechter uit om de cantate in te leiden. Deze keer zal Jos van Veldhoven de inleiding verzorgen. Van 1976 tot 1984 was Jos van Veldhoven de vaste dirigent van onze Bachcantates. Toegang is vrij, collecte bij de uitgang. Lees meer over meedoen of bijwonen op www.bachcantates-utrecht.nl.

Thema-avond over godsbeelden

Vele leden en even zovele godsbeelden. Dat kan met motto voor de thema-avond zijn op 7 november in de Marcuskerk. De laatste jaren is door psychologen regelmatig onderzoek naar godsbeelden gedaan. Geloof in God én gebrek aan geloof in God zijn een product van onze persoonlijke geschiedenis. In elke ontwikkeling die we doormaken wordt het godsbeeld opnieuw bewerkt. Tijdens deze avond zullen we de psychologische laag van godsbeelden verkennen. Eerst wordt een introductie gegeven aan de hand van voorbeelden. Na de pauze is er ruimte om elkaars godsbeelden te verkennen en met elkaar te delen. Inleider van de avond is Arthur Hegger. De thema-avond op 7 november in de Marcuskerk begint om 20.00 uur.

Stilstaan bij Kristallnacht

In de nacht van 9 op 10 november 1938 werden in Duitsland vrijwel alle synagogen verwoest, huizen en winkels van Joden geplunderd, Joden mishandeld en vermoord. In een al veel langer lopend proces, bleek dit de definitieve opmaat te zijn naar de Shoah, de moord op miljoenen Joden. De verschrikking en schande om wat christenen en niet-christenen Joden hebben aangedaan, willen we gedenken op donderdag 9 november bij het Joods monument (vlakbij de ingang van het Spoorwegmuseum). Werkelijk gedenken is immers het begin van een andere houding ten opzichte van Joden. Deze herdenking begint om 19.00 uur en zal vijftientig tot dertig minuten duren. Een ieder is daar van harte welkom.

Kerkdienst in Poolse taal

Zondag 26 november wordt in de lutherse kerk in de Hamburgerstraat 9 de maandelijkse Poolse dienst gehouden. Deze kerkdienst, volledig in de Poolse taal, begint om 14.00 uur. De voorganger is diakon Izabela Sikora. Na de dienst is er gelegenheid elkaar te ontmoeten. In de Poolse kerkdienst op 10 december gaat bisschop Adrian Karczago voor.

*Thea Bakker, koorleider.

(vervolg van voorpagina)

Toch worden er ook volwassen stemmen ingezet. “Bij bepaalde delen is het fijn als je ook bassen en tenoren hoort en als de kinderstemmen worden versterkt door volwassen sopranen en altten. Daarom hebben we een combinatie gemaakt van kinderkoor en projectkoor. Maar de kinderen zingen wel alleen het beroemde Pie Jesu. Daar kijken ze nu al naar uit!”

‘Libera me’ lijkt smeekbede tot Sint Maarten

Maar de baritonsolo wordt gezongen door een echte bariton.

“Ja, dat zeker, want het is juist de baritonsolo in het Libera Me die de verbinding legt met het feest van Sint Maarten. Eigenlijk is altijd onduidelijk gebleven waarom Fauré zijn Requiem heeft geschreven. Hij voltooide het pas na de dood van zijn ouders en bleef zelf altijd vaag over zijn beweegredenen.”

Verdriet

Maar één ding weten we zeker. Fauré voltooide als eerste het lyrische Libera Me en dat deed hij in november 1877, toen hij net in een crisis was beland waar hij pas na tien jaar uitkwam. Met de smeekbede ‘libera me’ lijkt hij Sint Maarten aan te roepen om hem te bevrijden van zijn verdriet.”

En jullie laten een acteur in de rol van Sint Maarten vertellen wat er toen precies is gebeurd?

“Ja, regisseur Kiki Verheyen heeft een prachtige voorstelling gemaakt waarbij de jonge acteur Arian Reyman verschijnt als

Gabriel Fauré, die nog eenmaal zijn beroemde Requiem wil horen en eindelijk het geheim zal onthullen waarom hij het Requiem heeft geschreven.”

Het wordt dus een voorstelling voor jong en oud?

“Kinderen onder de 18 jaar hebben sowieso gratis toegang (anders tien euro) maar het is meer dan een kindervoorstelling. We hebben onderzoek gedaan naar de manier waarop er in de negentiende eeuw werd omgegaan met depressieve klachten zoals Fauré die had. Dat werd toen ‘spleen’ genoemd. Het is boeiend om te zien hoezeer de tijdgeest bepalend is voor de wijze waarop mensen tegen mentale aandoeningen aankijken, zoals je dat nu nog steeds hebt. Tegenwoordig moet alles herleid worden tot een afwijking in de hersenen, anders is het niet ‘echt’. Toen dacht men veel meer aan een verzwakte psyche en zocht men hulp in de natuur en in oude verhalen om zo geestkracht te herwinnen.”

En dat is de reden waarom Fauré Sint Maarten aanriep?

“Ik verklap nog niets, maar de legendes van Sint Maarten waren voor Fauré zeker belangrijk, ook al was hij niet zo’n gelovige man. Heiligendagen waren sowieso belangrijk in het omgaan met tegenslag, ziekte, vreugde en verdriet.”

Projectkoor

Er komt een projectkoor met volwassen stemmen, is er nog plaats voor zangers?

“Nee, dat koor zat binnen een week al vol. Een enthousiaste groep ervaren zangers die één dag samen repeteren onder leiding van Thea Bakker en Karel Demoet. En dan aan het einde van de middag de uitvoering.”

Waar zijn kaarten verkrijgbaar?

“Aan de kerk vanaf 16.30 en ook via de Facebook pagina van Citta della Musica.

Lutherse Kerk, Hamburgerstraat 9 Utrecht, zaterdag 11 november 17.00-18.00 uur.

Remembrance Sunday Evensong

Bedreiging, oorlog, geweld en vrede vormen het thema voor Choral Evensong in de Engelse Kerk van Utrecht op zondag 12 november. De Britten noemen deze dag *Remembrance Sunday* als herinnering aan de wapenstilstand aan het einde van de Eerste Wereldoorlog. Die werd getekend om 11 uur op de elfde november 1918. Sindsdien worden de doden herdacht op de zondag die dichtbij deze datum valt; dat is meestal de tweede zondag in november. Net als in Nederland op de vierde mei worden allen herdacht die hun leven hebben gegeven om vrede te bewerkstelligen waar dan ook in de wereld. De Kerk herdenkt niet alleen de doden voor een wereldse vrede maar ook hen die hun leven gaven voor het Evangelie. Tijdens de diensten op deze zondag zien we uit naar de eeuwigdurende vrede. Daarom zingen we van het koningschap van Christus en zijn Rijk.

De voormalige organist van St John's College in Cambridge, George Guest, componeerde het introitus *'They shall grow not old as we grow old'*. Psalm 20 - op een chant van de achttiende-eeuwse Ierse componist Ralph Roseingrave - en Psalm 82 - op een chant van Sir Walter Parratt (1841-1924) - zijn gekozen voor onze Avondlofprijsing. De eveneens uit Ierland afkomstige Sir Charles Villiers Stanford was geïnspireerd om op het Magnificat en Nunc Dimittis een zetting in de toonsoort A groot te schrijven voor zevenstemmig koor. Daarin geeft hij, voor slechts enkele maten (*'and hath exalted the humble and meek'*), stem aan de zwakken in de samenleving aan een solistenkwartet. Hij brengt de Lofzangen van Maria en Simeon tot een climax in een Gloria Patri voor twee koren. De anthem is een bewerking van Godfrey Sampson op een tekst van de Reverend John Troutbeck eens Canon van Westminster Abbey *'Jesus, fount of consolation'*. Natuurlijk is Choral Evensong niet compleet zonder de Confession and Absolution, alsook de openingsverzen die we vinden in het Book of Common Prayer. We luisteren we naar de twee lezingen uit het Oude en het Nieuwe Testament.

Holy Trinity Church vormt met bijna 300 andere parochies in meer dan 40 landen het Bisdome van Europa van de Church of England, de Engelse Staatskerk.

U bent van harte welkom om Choral Evensong in Holy Trinity Church met ons mee te bidden, zingen en te vieren op zondag 12 november. De dienst begint om 14.30 uur en is gratis toegankelijk. Parkeren is op zondag ook gratis op het van Limburg Stirumplein en aangrenzende straten vlakbij het Wilhelminapark. Buslijn 8 heeft halten op wandelaafstand. En voor fietsers is er genoeg hekwerk rond de kerk om hun vervoermiddel aan vast te ketenen. Tot ziens.

Henk Korff

Kees Wijnen

Het verhaal gaat dat het Chinese teken voor crisis hetzelfde teken is als voor kans. Hoewel er enige twijfel bestaat over deze bewering, stemt het in ieder geval tot nadenken. Moeten we een crisis niet als een kans beschouwen, als de mogelijkheid om iets moois, iets duurzaam op te bouwen, iets wat er zonder de crisis misschien wel nooit was gekomen? Misschien moet je wel eerst een crisis doormaken om daarna eindelijk oude wegen achter je te laten en een nieuwe weg in te slaan.

Toch is de werkelijkheid weerbarstiger. Wie nog midden in een crisis zit, ziet vaak weinig nieuwe kansen en is waarschijnlijk vooral bezig om te overleven. En wie kan voor jou bepalen dat de crisis voorbij is? Eerst maar eens je staande houden, het uithouden en achteraf kun je misschien zien wanneer die eerste glimp van nieuw begin zichtbaar werd. Het vraagt ook moed om te wachten tot de crisis voorbij is. En soms

VIERINGEN IN HET JOHANNESCENTRUM

Crisis als kans

wordt het dan waar, is er sprake van nieuw begin en nieuwe ruimte. Crisis is uitgelopen op kans.

*Gij moet het eenzaam laten
het zaad dat ligt te slapen
en dat al kiem gaat maken.
Dit eerstelingsbewegen
van leven binnen leven
vermijdt het te genaken.
Laat het stil zijn in zijn waarde,
zaad in de donkere aarde;
en het zal groen ontwaken.
Ida Gerhardt*

*Our darkness is never darkness
in your sight:
the deepest night is clear as the
daylight.*

*Heel het duister is vol van luister
door uw licht
de nacht is als de dag net zo helder.
Taizé: naar psalm 139: 12*

** Anselm Kiefer: dit donkere licht
dat uit de hemel valt, 1996 (detail).*

Aan het einde van het kerkelijk jaar en voor het aanbreeken van Advent zijn er in het Johannescentrum drie vieringen rond het thema 'Crisis als kans'.

Op zondag 29 oktober ging het over: 'Je staande houden', met voorganger ds Erna Treurniet. Op zondag 5 november is het dagthema: 'Einde of nieuw begin' met ds Toos Wolters. Op deze zondag gedenken we onze geliefden die het afgelopen jaar zijn overleden.

Op zondag 12 november gaat het over: 'Zorg voor vuur onder de as' met pastor Huub Schumacher. In de vieringen van 19 en 26 november staat het boek 'De weg van de mens' van Martin Buber centraal.

Meer over deze vieringen staan op de website www.johannescentrum.nl. Zie ook het wijknieuws op pagina 13.

Allerheiligen in de Domkerk

Bram Schriever

De Domkerk staat op verschillende tijden en in verschillende vormen stil bij Allerheiligen. Op 1 november is het Allerheiligen. Op deze dag wordt het leven van alle heiligen herdacht en als voorbeeld gesteld. Allerzielen is de dag waarop alle zielen van gestorvenen worden herdacht. Samen versterken deze gedachtenisfeesten het doodsbesef, verdiepen ze het geloof en wijzen ze op de verbondenheid van de gelovigen met de doden.

Wie op woensdagmiddag 1 november de Domkerk binnen loopt, kan luisteren naar muziek en poëzie in het kader van de gedachtenis van de gestorvenen. Elk kwartier wordt er een gedicht voorgedragen en daarna klinkt er pianomuziek. We zijn stil.

* Allerheiligen.

Wie een naam wil noemen, wordt daartoe van harte uitgenodigd. Ook is er gelegenheid een kaars te ontsteken aan de Paaskaars en deze op het rooster te zetten. Wie alleen even stil wil zijn en rustig wil zitten, is ook

hartelijk welkom: tussentijds binnenlopen en weggaan kan gewoon. Het programma, dat traditiegetrouw wordt verzorgd door Tiny van Eeuwijk en Ellen Dupuis begint nadat het carillon 14.00 uur heeft geslagen. Het programma eindigt om 16.00 uur. Om 19.00 uur is de vesper van Allerheiligen

Zondag 5 november

Zondag 5 november gedenken we in de dienst van Schrift en Tafel de heiligen ons voorgegaan, en we noemen de namen van diegenen uit onze gemeente die ons het afgelopen jaar ontvallen zijn. Voor elke naam wordt een kaars ontstoken. Daarna is er voor ieder gelegenheid naar voren te komen en een kaars te ontsteken voor een overleden dierbare. In deze dienst gaan voor ds Netty de Jong-Dorland en de Domcantorij onder leiding van Remco de Graas. Jan Hage is de organist. Deze dienst begint om 10.30 uur.

Armoedeweek

Erna Treurniet

buurtpastor in Overvecht

Armoede en vrijgevigheid het blijft een ingewikkelde zaak. Hoe krijg je wat je te bieden hebt bij de mensen die het nodig hebben. En hoe vind je wat je nodig hebt. Tijdens de Armoedeweek organiseerde Stichting Leergeld een bijeenkomst om te bespreken of hun aanbod aansluit bij de vraag van gezinnen met weinig geld. En hoe dat aanbod beter bij de gezinnen

terecht kan komen. Op voorhand is al duidelijk dat er niet genoeg aanbod is als iedereen die het nodig heeft een beroep op Stichting Leergeld zou doen. Een Stichting Leergeld is één van de vele clubs die genoemd worden in de folder van de Armoedecoalitie: vier kantjes A4 met acht kolommen informatie en tips voor jongeren en ouders met een kleine beurs. Vooral particuliere initiatieven.

De overheid zelf, gemeente en rijk, kent ook een woud aan regelingen. Moedeloos word ik hiervan. Door de bomen van toeslagen en kortingen op belastingen en aanvullende regelingen zie je het bos niet meer. Zelfs zij die ervoor geleerd hebben raken het overzicht en de weg kwijt. En mij bekruipt ook steeds meer het gevoel dat we het paard achter de wagen aan het spannen zijn. Een leger vrijwilligers probeert te verbeteren wat beroepskrachten niet voor elkaar krijgen. Particuliere initiatieven proberen structureel onrecht te repareren. Is nou niet te regelen dat een uitkering voldoende is om van rond te komen? Of dat je

met je basisuitkering bijverdient? En dat onderwijs echt gratis is, dus inclusief de boeken, laptops, sport en excursies? En de huren betaalbaar?

In de Armoedeweek werd aandacht gevraagd voor kinderen die opgroeien in armoede. In elke klas twee of drie. Het viel me op dat kinderen in Overvecht wel weten wat armoede is. Bij de Rijdende Straattafel hoorde ik bijvoorbeeld:

- Wat is arm zijn?
Niet met vakantie gaan. Elke dag dezelfde kleren aan hebben. Alleen oude, tweedehands kleren hebben.
- Ken je arme kinderen in jouw klas? Ja en er zijn ook veel vluchtelingenkinderen in de klas.
- Hoe komt het dat je arm bent? Het is de schuld van vader en moeder: moeten ze maar werk zoeken. Als je niet goed Nederlands spreekt, krijg je geen werk.

Dinsdag 17 oktober was er het Armoedefestival. Een hele dag sport en spel en een avond muziek. Gratis. Er waren er die armoede en festival een foute combinatie

vonden. Om die reden er niet heen wilden. Er waren ouders die geen fut hadden voor zo'n evenement. Veel mensen hadden behoefte aan herfstvakantie. Maar vele vrijwilligers van FC Utrecht, Armoedecoalitie en weet ik waar vandaan waren beschikbaar. Met een groepje kinderen tussen de 6 en 9 stapte ik op de gratis bus naar het Stadion. We hebben genoten. Met ons allen op die grote tribune. Spelletjes spelen in de catacomben van het stadion. Op de sportvelden: ballen, boksen, dansen, rappen. Een hele dag buiten. En eind van de middag naar huis met per kind 2 kaartjes voor een wedstrijd van FC Utrecht. "Een kadootje voor mijn vader!"

Evert Jan Nagtegaal

Het tweede concert in de reeks Wilhelminakerk Concerten van het seizoen 2017/2018 wordt op donderdag 16 november gegeven door het Leeuwenbergh Vocaal Ensemble. Het begint om 16.00 uur.

De Wilhelminakerk (benefiet) Concerten zijn telkens op de derde zondag van de maand van vier tot vijf uur. Na elk concert is er gelegenheid tot napraten met een drankje. Toegang is gratis, maar na afloop kunnen bezoekers hun bijdrage geven ten bate van de instandhouding van het kerkgebouw.

Het Leeuwenbergh Vocaal Ensemble met dirigent Roel Vogel is een projectkoor dat voor concerten in het verleden in diverse samenstellingen optrad. Als achtstemmig ensemble in een Stabat Mater van Emanuele d'Astorga, als vrouwenensemble in het Stabat Mater van Pergolesi, als groot ensemble in het Deutsches Requiem van Brahms. En in werken van onder anderen Vaughan Williams, J.S. Bach, Poulenc, Samuel Barber en Mendelssohn. Dirigent Roel Vogel is tevens dirigent van de Utrechtse Oratorium Vereniging en van het Klein OperaKoor Wilhelminapark.

Solisten

Verder werken mee aan deze uitvoering van de Messe Solenne: sopraan Eva Schuurman, alt Olga Werner, tenor Erik Janse, bas Evert Jan Nagtegaal, Hans van

OPTREDEN LEEUWENBERGH VOCAAL ENSEMBLE

Messe solennelle in Wilhelminakerk

* Het Leeuwenbergh Vocaal Ensemble.

Schuppen op accordeon en Rein-der Mulder op de piano.

Graaf Michel-Frédéric Pillet-Will vroeg in 1863 aan componist Gioacchino Rossini om een Mis te schrijven bestemd om vertolkt te worden in de privékapel van zijn Parijse woning. Rossini was toen 72 jaar oud en al een beetje 'der dagen zat'. Maar hij stemde toe. Die mis was het eerste grote werk na ruim dertig jaar. Een beroemde, gevierde 37-jarige componist, met meer dan veertig opera's op zijn naam, waaronder zijn laatste meesterwerk, Guillaume Tell, die er in de kracht van zijn leven in 1829 plotsklaps de brui aan geeft! Er werden verschillende oorzaken voor die inertie genoemd, zoals financiële perikelen, fysieke problemen en depressies. Vaststaat dat hij niet gezond was en er ook psychisch niet goed

voor stond. In 1854 verliet Rossini Italië, huurde een woning in Parijs en liet zich een villa bouwen in de voorstad Passy (waar hij in 1868 overleed) en fleurde er helemaal op in het gezelschap van 'gelijkgezinden' zoals componisten en musici.

'Operatorium'

Het leidt geen twijfel dat de grote operacomponist zich in zijn nadagen met liefde op deze mis heeft gestort en met een rijkdom aan kleuren en een dusdanig gevarieerd scala aan expressieve mogelijkheden dat het onderscheid tussen oratorium en opera veelvuldig wegvalt. Wonderlijk is dat Rossini erin is geslaagd om niet-schoolese fuga's te schrijven, terwijl hij naar eigen zeggen daarvoor voldoende 'onderbouw' miste. De krachtige op- en neerwaartse toonladders in de sierlijke en

heldere fuga van 'Et vitam venturi' houden de aandacht van de luisteraar gevangen. Hier is een componist aan het woord die naast melodische schoonheid ook vooruitstrevende chromatiek en harmonische oorspronkelijkheid heeft te bieden. Maar ook een componist die zijn operaverleden niet van zich af kon schudden, zoals in de tenoraria 'Domine Deus' die een waardige plaats in een al evenwaardige opera niet zou misstaan. De tempo-aanduiding voor het schitterende Credo is hoogst origineel: Allegro cristiano! Een fraai staaltje a-cappellazang krijgen we in het slotdeel, het Agnus Dei voorgeschoteld, waarin de drievoudige oproep tot vrede van de alt door het ongeleide koor wordt beantwoord en Rossini een sfeer weet op te roepen die in een klooster niet zou misstaan

Op de laatste bladzijde van de partituur noteerde hij: "Lieve Heer, voilà, nu is deze arme kleine mis klaar. Is het werkelijk sacrale muziek of vervloekte muziek? Ik ben voor de opera buffa geboren, dat weet u best! Een beetje techniek, een beetje ziel, dat is alles. Welnu, wees geprezen en verleen mij toegang tot het paradijs."

De mis werd een groot succes, bedoeld voor de kleine huiskapel, dus voor een kleine bezetting geschreven. Maar al snel kwam de mis uit de kapel en veroverde de concertzalen.

Als begeleiding van het kleine koor en de solisten schreef Rossini een piano en een harmonium voor. Voor meer instrumenten was er in de kapel geen plaats. Nog minder plaats neemt een accordeon in. Maar dit instrument, dat volgens hetzelfde principe werkt als een harmonium, kreeg rond 1860 pas zijn echte vorm en Rossini kon het toen dus nog niet goed inpassen. Rossini zelf noemde zijn Petite Messe Solenne spottend een 'ouderdoms-zonde', maar wij weten beter: het is niet voor niets al ruim 150 jaar het lievelingswerk van talloze koorliefhebbers.

De kapel in Parijs wordt nu de Wilhelminakerk in de stad Utrecht. Daar kunnen de concertbezoekers horen wat Rossini misschien ook graag had gehoord... Kom luisteren en oordeel zelf!

Howells' Requiem in Choral Evensong

Schola Davidica zingt op de eerste zondag van Advent, zondag 26 november, een Choral Evensong in de Janskerk. Het begint om 17.00 uur, kerkdeuren zijn een half uur van tevoren open.

Jaap Boeschoten

November is de maand waarin men binnen het Christendom stil staat bij de geliefden die ons zijn voorgegaan, bij afscheid en verlies. De Rooms-Katholieke Kerk viert op 1 november Allerheiligen en op 2 november Allerzielen, dagen waarop de heiligen en de overledenen leden van de gemeenschap worden herdacht en tot hen wordt gebeden. De voorbereidingsavond voor deze twee dagen werd in Amerika All Hallows Eve (ening) oftewel Halloween. Sinds de zestiende eeuw is Halloween helemaal los komen staan van deze kerkelijke herdenking en dit wereldlijke feest is langzamerhand naar ons land overgewaaid. De Reformatie vierde deze twee dagen niet, want bidden tot overledenen wees men af, maar herdenken van de geliefden of gelovigen die ons voorgingen, of heel concreet degenen die het afgelopen jaar zijn overleden, doet men binnen de Protestantse kerken op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, de zondag vóór eerste Advent, dit jaar op 26 november. In de Choral Evensong van 26 november besteedt de Schola Davidica daarom aandacht aan vergankelijkheid en verlies, aan de 'heiligen ons voorgegaan'.

Afscheid en verlies

Een Engelse componist wiens leven is getekend door afscheid

en verlies is Herbert Howells (1892-1983). Op jonge leeftijd ging zijn vader failliet en verloor het gezin vrienden, status en financiële middelen van bestaan, als jongeman verloor Howells zijn gezondheid (ziekte van Graves) en in de Eerste Wereldoorlog verloor hij veel vrienden. In 1935 overleed zijn 9-jarige zoon Michael aan polio wat een persoonlijk

drama voor hem was. Veel muziek van Howells heeft dan ook een wat weemoedige sfeer. Naast elegantie en complexiteit heeft Howells ook altijd gevoel gehad voor het voorbijgaande.

In deze Choral Evensong die in het teken staat van aandacht voor het tijdelijke, zingt het koor in plaats van het vaste Magnificat en Nunc dimittis deze keer (delen uit) het 'Requiem' van Herbert Howells. Hij begon dit werk al een aantal jaren voor het overlij-

den van zijn zoon en maakte het in de jaren daarna af. Hij heeft het echter nooit uitgegeven tot 1980, drie jaar voor zijn eigen dood. Kenmerkend is dat hij, in navolging van andere grote componisten als Brahms, afweek van de traditionele Latijnse teksten uit de RK mis. Naast het bekende 'Requiem aeternam' ('Schenk hen eeuwige rust') kiest hij voor twee psalmen van troost en nabijheid van God in duistere tijden, psalm 23 en 121 en eindigt hij met een tekst uit Openbaring 14: 'Zalig de doden,

* Herbert Howells.

want zij rusten van hun werken'. Als koorgebed zingt het koor 'They are at rest' van Edward Elgar, een werk dat dezelfde warme en hoopvolle aandacht heeft voor de rust van de overledenen. En natuurlijk klinkt psalm 90, de psalm bij uitstek die gaat over de geborgenheid van vergankelijke mensen, in een zetting van Gert Oost, maar ook als intochtlied met de woorden 'O God, our help in ages past'. Als slothymne zingen allen samen 'Ga maar gerust', een tekst van Sytze de Vries op muziek van 'Finlandia' van Jean Sibelius.

Kom ook naar deze bezinnende Choral Evensong die hoopvol spreekt over vergankelijkheid en verbondenheid, want de mooiste muziek wordt geschreven en gezongen als mensen met dood en verlies te maken hebben. Het koor staat ook op 26 november onder leiding van Daniël Rouwkema, het orgel wordt bespeeld door Jan Hage. Toegang tot de Choral Evensong is gratis, er is een collecte bij de uitgang.

Marco van der Werf

Op woensdag 8 november om 20.00 uur vindt in de Domkerk een avond plaats rond de wekelijkse Choral Evensong. Inmiddels is dit een begrip in Utrecht en wijde omgeving.

Hanna Rijken, theoloog, musicus en projectleider van de pioniersplek 'Wekelijkse Choral Evensong & Pub in Utrecht, zal deze avond dieper in gaan op de achtergronden van de 'Choral Evensong'. Sinds februari 2017 vinden op wekelijkse basis Choral Evensongs plaats in verschillende binnenstadskerken.

Wat is de achtergrond van deze Anglicaanse liturgie? Hanna Rijken zal de verschillende onderdelen toelichten. De Anglicaanse kathedrale muziek zal ook zingend verkend worden. Er staan

Achtergronden bij de Choral Evensong

fraaie hymns en een chant op het programma. Iedereen is dan ook welkom bij de vesper om 19.00 uur, voorafgaand aan het programma.

Hanna Rijken werkte als promovenda aan de Protestantse Theologische Universiteit aan een dissertatie over de Choral Evensong in Nederland. Ze hoopt eind 2017 te promoveren. Ook is ze docent Liturgiek aan het Rotterdams Conservatorium en dirigent van het Vocaal Theologen Ensemble. Voor info en aanmelding: Marco van der Werf, mvdwem@hotmail.com.

* Hanna Rijken.

Film 'Departures' in de Huiskamer

'Departures', een Japanse film uit 2009, komt op vrijdag 10 november op het witte doek van de Huiskamer in de Schildersbuurt. Het verhaal in het kort: een werkloos geworden cellist belandt per ongeluk in de uitvaartzorg. Hij raakt steeds meer bedreven in de officiële rituelen en door de dagelijkse confrontatie met de dood, begint hij eindelijk in te zien waar het in het leven werkelijk om draait.

De filmavond begint om 19.30 uur in de Huiskamer van de Schildersbuurt, Hobbemastraat 41. Toegang is gratis, consumpties tegen vergoeding. Na afloop wordt er nagepraat onder het genot van een drankje. Belangstellenden zijn van harte welkom. Graag even vooraf aanmelden bij marianvangiezen@online.nl, 06-18419992 of diana.rusch@versatel.nl.

Als christen in geweldsituaties

Op maandag 13 november is er in de Aloysiuskerk een midagbijeenkomst met aartsbischof Yousif Thomas Mirkis uit Kirkuk, Irak. De geestelijke wil spreken over wat de mensen in Irak, en speciaal de christenen voor wie hij verantwoordelijkheid draagt, kunnen bijdragen aan een toekomst van hoop en vrede in zijn land.

Enkele maanden nadat deze dominicaan bisschop werd van dit Chaldeeuws katholieke bisdom, werd de hele regio overspoeld door een kleine twee miljoen ontheemden die vanuit Mosul en omgeving Islamitische Staat (IS) ontvluchtten. Mirkis' hele arbeid is gericht op samenwerken met alle mensen van goede wil en naar zijn zeggen "ook goed weten wie er in deze regio gevaarlijk gek zijn." De regeringen van Koerdistan en Bagdad rekent Mirkis niet tot mensen van goede wil. De bisschop ving 700 studenten-vluchtelingen op, zodat deze hun studie in Kirkuk konden voortzetten. Christenen, moslims en yezidi liet hij samenwonen: "Dat is werken aan de toekomst." De bijeenkomst op 13 november begint om 14.00 uur en duurt tot 17.00 uur. De Aloysiuskerk staat aan de Adriaan van Ostadelaan 4 in Utrecht. Wie zich wil aanmelden kan dat doen via het mailadres rvk@raadvankerken.nl of via gj.westerveld@tiscali.nl. Degenen die zich aanmelden, krijgen een recent artikel van bisschop Mirkis toegestuurd.

Leerhuisavond Kerk en Israël

De tweede leerhuisavond van de Werkgroep Kerk & Israël dit seizoen is op 4 december. Het thema is: Heiliging van het leven. De avond is op de vertrouwde plek, het Thomas à Kempishuis, Broerestraat 12. We starten om 20.00 uur en sluiten de bespreking om 22.00 uur af. Vanaf 19.45 uur staan de deuren open. We vragen een bijdrage van twee euro per persoon. Hartelijk welkom! Namens de Werkgroep Kerk & Israël - C.P. Bouman

Vorming en Toerusting in Marcus- en Nicolaïkerk

Karin Blaauw

Het programma Vorming en Toerusting van de Marcus- en Nicolaïkerk beslaat slechts een half jaar. Dat is geen toeval. Want we leven momenteel 'tussen de tijden'. Overigens is dat goed bijbels. De grote apostel Paulus laat niet na er op te wijzen dat de volgelingen van Christus leven tussen hemelvaart en wederkomst, dat wil zeggen 'tussen de tijden'. En dat is nu precies de tijd waarin er iets heilzaams kan gaan gebeuren. Een verwachtingsvolle tijd voor de gehele aarde.

In het klein maken wij in Utrecht-Zuid iets soortgelijks mee, waar de wijkgemeenten van Marcuskerk en Nicolaïkerk zich opmaken om samen één gemeente te gaan vormen. Een en ander moet zijn beslag krijgen medio januari 2018. U zult daar vast nog veel over horen. Houdt u de periodieken in de gaten. In dit najaar willen we elkaar alvast ontmoeten en kennismaken tijdens verschillende activiteiten rond het thema 'Vele leden, één lichaam'. We hopen uiteraard dat u hier ook in groten getale gebruik van zult maken!

Godsbeelden

Op dinsdag 7 november is het thema op de V&T-avond (20.00 uur) in de Marcuskerk: Godsbeelden delen. Vele leden en evenzovele godsbeelden. Dat kan het motto voor deze avond zijn. De laatste jaren is door psychologen regelmatig onderzoek naar godsbeelden gedaan. Geloof in God én gebrek aan geloof in God zijn

* Poster van dit seizoen Vorming en Toerusting.

een product van onze persoonlijke geschiedenis. In elke ontwikkeling die we doormaken wordt het godsbeeld opnieuw bewerkt. Tijdens deze avond zullen we de psychologische laag van godsbeelden verkennen. Eerst wordt een introductie gegeven aan de hand

van voorbeelden. Na de pauze is er ruimte om elkaars godsbeelden te verkennen en met elkaar te delen. Inleider van de avond is Arthur Hegger.

Dinsdag 21 november is er Leerhuis liturgie (20.00 uur) in de Marcuskerk, met als thema: Maal-

tijd van de Heer. Op verzoek van velen staan we stil bij het hart van het Gemeente-zijn: de liturgie. Er gebeuren op zondagmorgen allerlei dingen, die omgeven zijn met schroom, en een geladen betekenis doen vermoeden. Maar waarom doen we wat we doen? Kan er een tipje van de sluier worden opgelicht, zonder dat het gehele 'geheim' wordt weggeven? Dit seizoen vervolgen we het Leerhuis dat we vorig seizoen in de Nicolai opstartten met avonden over de orde van dienst van een gewone zondagmorgen (oktober 2016), en het kerkelijk jaar en de feesten (november 2016). Alle avonden zijn ook nu weer goed los te volgen.

Adams appels

Dinsdag 28 november is er weer een filmavond, in de Tuinzaal van de Nicolaïkerk. Vertoond wordt: Adams æbler (2005) van de regisseur Anders Thomas Jensen. Adams æbler (Adams appels) is een modern religieuze fabel over geloof en de strijd tussen goed en kwaad. Adam (Ulrich Thomsen), een neonazi, krijgt een taakstraf van twaalf weken en wordt naar de priester Ivan (Mads Mikkelsen) gestuurd. Adam krijgt de opdracht een appeltaart te bakken met de appels van de boom voor de kerk. De heel verschillende personages zijn tot elkaar veroordeeld. Of is er toch een gemene deler?

Voor iedereen die wil is er voorafgaand aan de film de mogelijkheid samen te eten en te spreken. De maaltijd start om 19.00 uur. Wilt u mee-eten dan graag opgave vooraf (vt@nicolaïkerk.nl) zodat we er voor kunnen zorgen dat er voldoende op tafel staat.

De weg van de mens

Kees Wijnen

In twee zondagse vieringen in het Johannescentrum staat deze maand de Joodse filosoof en Bijbelgeleerde Martin Buber centraal.

In 1947 kwam Martin Buber naar Bentveld om een lezing te geven tijdens een bijeenkomst van Quakers. Uit deze lezing ontstond het kleine boekje 'De weg van de mens' (1952). In een aantal korte hoofdstukjes beschreef Martin Buber zes thema's, richtingswijzers die het leven van een mens tot bestemming kunnen brengen.

*Bij zichzelf beginnen,
maar niet bij zichzelf eindigen
Van zichzelf uitgaan,
maar niet naar zichzelf toe streven;
Zichzelf zijn,
maar niet met zichzelf bezig zijn.'*

Martin Buber (1878-1965) was filosoof, schrijver, Bijbelgeleerde, psycholoog en een groot kenner van de Joodse literatuur en traditie. Op jonge leeftijd ontdekte hij de verteltraditie van het chassidisme, een praktisch mystieke beweging uit het begin

van de achttiende eeuw in Oost-Europa die hij opnieuw vertolkte en doorgaf als een inspirerende vernieuwingsbeweging voor de mens van vandaag. Mede vanwege zijn inspanningen voor vrede tussen Joden en Arabieren ontving Buber vele prijzen, waaronder de Goetheprijs en de Erasmusprijs.

De chassidische wereld die Buber schilderde, is warm en aards, vol toewijding en humor. Gewone mensen die bedreigd worden door pogroms en onderdrukking en toch het innerlijk vuur vinden om hun wereld te heiligen. Hier vond Buber de grondthema's van zijn werk, dat 'alle werkelijke leven ontmoeting is' en dat 'God woont waar je Hem binnenlaat'.

De thema's van dit boekje vormen een leidraad voor twee vieringen in november:

19 november - de weg van de mens (1) Verhaal halen met Bettina van Santen en Kees Wijnen

26 november - de weg van de mens (2) met ds Toos Wolters

Deze vieringen gaan gepaard met drie leerhuisavonden over

Martin Buber: 15 en 29 november, afgesloten met de vertelling over rabbi Ba'al Sjem Tov op 13 december. Deze avonden worden gehouden in het Johannescentrum, Moezeldreef 400, Utrecht-Overvecht, beginnen om 20.15 uur precies en eindigen om uiterlijk 22.15 uur. De kosten bedragen € 7,50 per avond.

Zo zou het kunnen

Zo zou het kunnen: Denken met en geïnspireerd worden door Martin Buber. Een mens is voor alles een relationeel wezen: zonder de ander kan hij nooit tot zichzelf komen. Eenzijdige nadruk op het 'ik' veroorzaakt teleurstelling en ongeluk. Dit is de kern van het gedachtegoed van de joodse filosoof Martin Buber. Prof. dr. Theo Witvliet volgt Bubers levensweg en laat zien dat zijn humanisme van grote betekenis kan zijn in de gepolariseerde wereld van vandaag. Geen theoretische verhaal dus, maar een exercitie voor het bij lange na niet eenvoudige leven.

Zo zou het kunnen: Geïnspireerd worden door het verhaal van de Ba'al Sjem Tov. Grote faam kreeg

* Martin Buber.

Martin Buber ook door zijn studie van het chassidisme, de mystieke stroming in het Oost-Europese Jodendom en over zijn stichter, de legendarische rabbi Israël ben Eliëzer, bijgenaamd de Ba'al Sjem Tov (de Meester van de wonderbaarlijke Godsnaam). De theoloog en beeldend kunstenaar Ruud Bartlema vertelt ons in beeld en woord zijn verhaal.

DS DE BREE ROEPT OP TE BIDDEN OM WERKERS IN DE OOGST

‘Gezamenlijke kerkdienst Galgenwaard weer nieuw leven inblazen’

Harmen van Doorn

In september mocht De Nieuwe Kerk in Wittevrouwen ds Dirk de Bree (39) als nieuwe predikant welkom heten. De Bree geeft samen met dominee Lydia Kansen-Brasz invulling aan het verlangen van De Nieuwe Kerk van betekenis te zijn in de wijk en voor de stad. De Bree: “Als alle kerken van Utrecht zich kunnen verbinden in gebed voor de stad en van daaruit samen kerk kunnen zijn, dan wordt daar iets zichtbaar van Gods liefde.” Is het hemelfietsen of de schop in de grond? We vragen het De Bree.

Allereerst voelt Dirk de Bree zich geroepen de Bijbel, de woorden van vroeger, naar vandaag de dag te ‘vertalen’. Dat is zijn focus bij het toerusten van de bezoekers van de kerkdiensten in de Nieuwe Kerk. De Bree ziet voor zichzelf de taak op een hedendaagse manier daar handen en voeten aan te geven. Daarnaast werkt hij graag mee aan een christelijke beweging in de stad, op weg naar een ‘bewogen kerk’.

Door Zijn ogen kijken

De Bree: “Graag wil ik leren kijken zoals Jezus naar mensen keek en kijkt. What would Jesus see? Jezus blijkt altijd weer meer te zien dan voor ogen is. Wat ziet Jezus bijvoorbeeld in mensen met

een – ogenschijnlijk – geslaagd en goed geregeld leven in Utrecht? Wat kan de kerk leren van zijn manier van kijken? Welke boodschap heeft de kerk voor hen? En, wat zijn redenen voor hen om op zoek te gaan naar God?”

met elkaar en met ons netwerk in de stad.”

Samen kerk in Utrecht

De Bree woont op dit moment nog in Nieuwegein met zijn gezin. De afgelopen weken ging hij op pad in Utrecht om mensen te

hens aan eigen dek om het hoofd boven water te houden. Dat is natuurlijk begrijpelijk, maar voor je het weet vergeet je dat je samen kerk bent in de stad, we delen in dezelfde roeping en hebben elkaar nodig.”

Naast luisteren staat De Bree te popelen actief mee te doen. “Ik kan als nieuwkomer prikkelende vragen stellen, of wellicht andere accenten leggen, aanzetten tot nieuwe ideeën. Tegelijk voel ik mij er ook wel wat verlegen mee. Zo’n grote stad met giga veel kerken. Wellicht helpt het om klein te beginnen. Samenwerken in verschillende netwerken, op bijvoorbeeld thema’s als diaconaat en missie, toerusting van gemeentelieden en pastoraat.”

Galgenwaard

En als de Bree dan toch gaat dromen: “Ik zou het echt supermooi vinden als we ons als kerken van Utrecht verbinden tijdens de Week van Gebed in januari. Voor elkaar, voor de stad, het land en de wereld. Ik geloof dat gebed een belangrijke schakel is in verbinden. Laatst hoorde ik dat er ooit een gezamenlijke kerkdienst was van een aantal kerken in de Galgenwaard. Lijkt me prachtig om dat weer eens te doen. Samen met kerken uit de stad, en allerlei christelijke instanties als Youth for Christ, Present, Protestantse Diaconie, Leger de Heils etcetera. Elkaar leren kennen, waarderen en samenwerken. Ik geloof dat dat voor ons als gelovigen ook winst

is. Meer ontdekken van Gods rijkdom in al die mensen en tradities. Leren van elkaar.”

Werklui

Voor de Bree persoonlijk ligt de vraag naar de betekenis van de kerk in de stad nog open. “Hoe kunnen kerken, in alle bescheidenheid, verschil maken? Welke behoeften zijn er, welke kansen? Wat wordt er al ondernomen, of wat is eerder ook al eens geprobeerd? Welke contacten zijn er met instanties en de overheid?” De komende tijd hoopt hij hier meer inzicht in te krijgen en wil hij waar mogelijk aanhaken.

Dirk de Bree ziet uit naar de komende jaren in Utrecht. Hij verwijst daarmee naar de Bijbeltekst die centraal stond bij zijn intrededienst: ‘Bidt dan de Heer van de oogst, dat hij werklui uitdrijft zijn oogst in.’ (Matteüs 9: 38, de Naardense Bijbel) De Bree vult aan: “Laten we niet vergeten om te doen wat Jezus hier vraagt: samen bidden om werklui, zodat we allemaal meedoen en niet – weliswaar belangstellend – aan de zijlijn staan.”

U die mij ziet en met mij bewogen bent

*Leer mij mensen te zien en bewogen te zijn
Ik bid om werkers te zijn in uw oogst
Zend mij!**

**) gebed naar aanleiding van de intrededienst.*

** Ds Dirk de Bree: “...De kerk heeft wel iets heel moois te bieden!”...*

Het verschil tussen mensen binnen en buiten de kerk is volgens De Bree niet zo groot. “We zoeken in het leven allemaal naar het goede, geluk, schoonheid en liefde. Tegelijk kent ieder mens iets van falen, teleurstelling, nood en ziekte. De kerk heeft hierin wel iets heel moois te bieden. Ik hoop dat het mij als dominee en ons als Nieuwe Kerk gemeente lukt om de mensen echt te zien en dat wat we hebben ontvangen te delen

ontmoeten. In de kerk zelf, de gemeentelieden, commissies, de kerkenraad maar ook ‘stadsbreed’ zoals hij zelf zegt. “Ik vind het opvallend hoe veel goede wil er is, enthousiasme voor samenwerking, verlangen naar Gods werk in kerk en stad. Ook zie ik dat door verschillen – theologisch, maar zeker ook draagkracht binnen kerken – kerken soms moeite hebben samen op te trekken. Bij sommige kerken is het nu alle

Hanneke Monsuur

Dominee Lydia Kansen-Brasz was in de afgelopen jaren predikant van de Nieuwe Kerk en blijft aan deze wijkgemeente verbonden. Samen met de nieuwe dominee, Dirk de Bree, geeft ze invulling aan het verlangen van De Nieuwe Kerk van betekenis te zijn. We stellen haar vijf vragen over de achterliggende periode en de tijd die voor haar ligt.

De Nieuwe Kerk als kerkgemeente past erg goed bij jou. Welke elementen zorgen daarvoor?

“Toen ik kwam was er veel behoefte aan verdieping, terwijl het project waaraan ik ging werken behoorlijk actiegericht was. Vanaf het begin is het gelukt om hier een goede vorm voor te vinden, namelijk door het investeren in mensen en werken aan missionair gemeente zijn.”

Hoe kijk je terug op de afgelopen jaren?

“Ik kijk heel dankbaar terug. Het was bij tijden intensief en veel, maar gaf altijd voldoening. Ik beschouw het als een voorrecht om op te trekken met mensen die zoeken naar de betekenis van geloof in hun leven van alledag. Het valt me op dat veel jonge mensen, die tijdens hun studie betrokken waren bij het geloof dat ze van

huis uit meekregen en actief meededen bij een christelijke studentenvereniging, na hun studie zich voor het eerst afvragen of leven met God wel echt iets voor hen is. Je kunt ook prima zonder God en Jezus en de kerk leven. Als je het daarover hebt, dan deel je heel fundamentele vragen en twijfels, maar ook verlangen en geloof. Daarin een schakel te mogen zijn, waardoor God een kans krijgt en er zelfs beleving van God komt, vind ik heel bijzonder. Dat je het vertrouwen krijgt, waardoor mensen je zomaar naar aanleiding van een dienst of praatje bij de koffie mailen over hun worsteling met God en de kerk, maakt me een dankbaar mens. Dan kunnen we samen op zoek gaan in de verwachting dat God zich door zijn Woord en Geest laat vinden.”

Wat is voor jou het bijzonderste waar je op terugkijkt?

“Ik vertelde over het delen van de wezenlijke vragen van het leven. Soms gebeurt dat in groepsverband, andere keren individueel. Het is me een aantal keren overkomen dat iemand aan het eind van een avond of gesprek zei: ‘Nu heb ik voor het eerst werkelijk

iets van God ervaren.’ ‘Nu snap ik hoe het zit met Jezus.’ Zo iets kun je niet maken, maar met elkaar ontvangen.”

Je werk in de Nieuwe Kerk is nog niet klaar. Waar ga je de komende periode mee verder?

“De toerusting van mensen, zodat zij op hun beurt weer anderen toerusten. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan gebedspastoraat, waardoor de afgelopen jaren al een heel aantal mensen enorm gezegend is. Daarnaast zetten we in op kringwerk en vanaf dit seizoen

** Lydia Kansen.*

ook op mentoring. Oudere gemeentelieden die zich verbinden met een jongere, zodat zij hun levens- en geloofservaring kunnen delen. Gelukkig is er nu ook ruimte om het gebedswerk verder uit te bouwen, onder meer door een cursus luisterend bidden.”

Kun je andere kerkgemeenten in Utrecht iets vanuit je ervaring in de Nieuwe Kerk meegeven?

“Soms zijn we als kerk zo bezig met overleven en met onszelf aantrekkelijk maken, dat daar alle energie in gaat zitten. We besteden onze tijd aan het maken van plannen en organiseren van activiteiten, en vergeten om te delen wat ons kerk maakt. De tekst uit Kolossenzen 2 waarmee ik in 2013 intrede deed in de Nieuwe kerk beschouw ik als fundament van het werk binnen de gemeente van Jezus Christus. ‘Volg de weg van Christus Jezus, nu u Hem als Heer aanvaard hebt. Blijf in Hem geworteld en gegrondvest, houd vast aan het geloof dat u geleerd is en wees vervuld van dankbaarheid.’”

MARTHA VAN DER PERK WERKTE EEN JAAR IN OEKRAÏNE

Niet op eigen kracht...

Eerder dit jaar hebt u kunnen lezen over Children's Relief, een organisatie die in Oost-Europa hulp biedt aan kwetsbare kinderen. De gemeente rond de Nieuwe Kerk heeft Martha van der Perk uitgezonden om gedurende een jaar in het ziekenhuis in Beregowo kinderen in de meest schrijnende situaties bij te staan. Een paar weken na haar terugkomst ontmoet ik Martha, een even bescheiden als bevlogen jonge vrouw. Bij een kop koffie kijkt zij terug op een veelbewogen jaar.

Christine Hoek

Hoe ben je op het idee gekomen, naar Oekraïne te gaan?

Het was een verlangen, ook een plan, maar eerst een verlangen om vrijwilligerswerk te gaan doen. Kinderen in het buitenland te helpen. Op deze manier wilde ik handen en voeten geven aan mijn geloof. Children's Relief heb ik gewoon op internet gevonden, toen ik zocht naar een christelijke organisatie waar ik me bij zou kunnen aansluiten. Zij zochten toen vooral vrijwilligers voor

Oekraïne, vandaar dat ik daar terecht gekomen ben.

Waar kwam je precies terecht?

Ik heb gewerkt in het ziekenhuis in Beregowo. De kinderafdeling daar lijkt meer een opvang dan een ziekenhuis. In Oekraïne is de dokter verantwoordelijk voor kinderen jonger dan 1 jaar. Als hij denkt dat de ouders niet goed voor een kind kunnen zorgen, moet het in het ziekenhuis blijven. Het overgrote deel van deze kinderen komt uit zigeunerfamilies. Zij worden als uitschot gezien, wat ook zijn weerslag heeft op de houding van het ziekenhuispersoneel tegenover de kinderen. Meer dan het allernoodzakelijkste wordt niet voor hen gedaan.

Hoe zag je werkdag eruit?

Om kwart voor acht ging ik naar het ziekenhuis. Daar kleedden mijn collega en ik ons om en begonnen we de dag met bijbellezen en bidden. Dan met een mand met spullen naar de kinderkamer om zo'n 14 kinderen aan te kleden, te wegen en de fles te geven. Hierbij hielpen ook de verpleegsters mee. Wij als vrijwilligers waren de enigen die met de kinderen speel-

* De ingang van het gebouw waar Martha werkte op de kinderafdeling.

* Martha met twee kindertjes bij het tehuis waar zij een jaar werkte.

den, knuffelden en boekjes lazen. In de middag namen we hen soms mee naar buiten. Daarna was het weer een rondje flessen geven en luiers verschonen.

Sorteerwerk

Dit deden we vier dagen per week. Woensdag was een vrije dag. Vaak waren we dan bezig in de opslag van Children's Relief. Speelgoed, kleertjes en andere spullen die vanuit Nederland waren gekomen sorteerden we en brachten we naar de plek van bestemming.

Toen je daar aankwam, sprak je nog geen Russisch. Was dat niet lastig?

Dat viel erg mee. De kinderen waarmee ik werkte waren nog zo jong dat ik gewoon Nederlands tegen hen kon praten. En ik heb gemerkt dat je met handen en voeten heel veel duidelijk kunt maken... Twee keer per week kreeg ik Russische les, dus geleidelijk aan ging de communicatie met de verpleegsters wel makkelijker.

Is er iets veranderd, verbeterd in het jaar dat jij daar bent geweest?

DIACONAAT WERELDWIJD

In het begin had ik één Nederlandse collega, toen ik vertrok drie. Het contact met de verpleegsters wordt steeds beter, waardoor we ook meer kunnen doen voor de kinderen. Het is helaas zo dat voor het werk dat daar vanuit Children's Relief door vrijwilligers gedaan wordt, geen lokale mensen te vinden zijn. Dat heeft alles te maken met de lage dunk die de bevolking heeft van de zigeuners.

De gemeente rond de Nieuwe Kerk heeft jou uitgezonden. Wat heeft dat voor jou betekend?

Ik heb me gesteund gevoeld vanuit de Nieuwe Kerk. Ze hebben voor mij gebeden, ik kon via internet de diensten daar volgen, stukjes schrijven voor de nieuwsbrief. Met Kerst en voor mijn verjaardag kreeg ik kaartjes. Die betrokkenheid deed me goed!

Wat is je van dit jaar het meest bijgebleven?

Ik kan niet echt een speciale gebeurtenis noemen. Het allerbelangrijkste voor mij is dat ik steeds hulp en kracht van God heb ervaren om dit bijzondere werk te kunnen doen. Ik heb zoveel liefde en aandacht mogen geven, dat had ik nooit op eigen kracht gekund.

Auteur is lid van de lid stedselijke ZWO-commissie.

* De kinderkamer na de opknaptbeurt (foto's Martha van der Perk).

Ton Kolsters

Een Syrische dominee en twee van zijn Nederlandse collega's, zo'n 250 bezoekers en een prachtig kerkgebouw vormden zondagochtend 24 september het decor van de start van de najaarscampagne 'Versterk de kerk in het Midden-Oosten'. De Domkerk luidde samen met Kerk in Actie de noodklok voor christenen in Syrië, Irak, Egypte en Libanon. Via een videoverbinding met een kerk in Aleppo werden de bezoekers toegesproken door ds Harout Sellimian. In de speciale kerkdienst waren verder bijdragen van ds René de Reuver (scriba van de Protestantse Kerk in Nederland), ds Netty de Jong-Dorland, de Domcantorij en The Psalm Project.

"We zijn geroepen om elkaars lasten te dragen", zei PKN-voorman René de Reuver, die de dienst samen met Domkerkvoorganger Netty de Jong-Dorland leidde. "Om hoop te blijven houden hebben we elkaar nodig. Wij kunnen proberen christenen in het Midden-Oosten bij te staan. En wij hebben hun verhalen van hoop nodig."

Via een videoverbinding was er direct contact met een kerk in

Hoe de Domkerk in actie komt voor het Midden-Oosten

* Indrukwekkende bijdrage van The Psalm Project aan de actie voor vervolgte christenen in het Midden-Oosten (foto Xander de Rooij).

Aleppo. Ds Harout Sellimian sprak de gemeente toe. Hij benoemde de sterke verbondenheid, ondanks de afstand van ruim 3000 kilometer tussen beide kerken. Het gaat wat beter

met Aleppo, maar de noden zijn nog groot: de behoefte aan drinkwater, aan elektriciteit, aan voedsel en onderwijs.

Volgens ds Sellimian is er hoop voor Syrië doordat het geloof

sterk is. Zo kan de Syrische kerk de toekomstige generatie blijven dienen, in scholen, zondagsscholen en via diaconale activiteiten. Men is dankbaar voor de financiële steun via Kerk in Actie en de

steun die ervaren wordt doordat ook in Nederland velen bidden voor de kerken in het Midden-Oosten. Ds Sellimian sloot af met de hoop en verwachting dat het Koninkrijk van God weer zal worden opgebouwd in Syrië en wenste de gemeente Gods zegen en bescherming toe.

Themalied

Met het themalied 'Versterk uw Lijdend Lichaam' zorgde The Psalm Project voor een prachtige muzikale bijdrage. Op de website van Kerk in Actie is dit lied te beluisteren.

Veel kerken in het Midden-Oosten hebben het moeilijk en veel christenen in de regio zijn nog steeds op de vlucht. In de najaarscampagne van Kerk in Actie staat juist de hoop en vastberadenheid van christenen in het Midden-Oosten centraal. Veel christenen in Syrië en Irak zijn gevlucht, maar op plaatsen waar het rustig is keren veel geloofsgemeenschappen terug. En wordt een start gemaakt met wederopbouw. Met een grote campagne die het hele najaar duurt, biedt Kerk in Actie steun aan kerken in het Midden-Oosten.

Anton ten Klooster

De monnik Willibrord bracht het Christendom in de zevende eeuw vanuit Engeland naar onze streken. Was dat al een vroeg voorbeeld van Europese samenwerking? Of stonden Engeland en het vasteland toen ook al tegenover elkaar? Vertrok Willibrord uit Engeland omdat hij er weg wilde, of omdat hij verbindingen wilde leggen? Op 6 november, de vooravond van zijn kerkelijke feestdag, zijn deze vragen het onderwerp van het symposium 'De Brexit van Willibrord'.

De avond begint met een oecumenisch avondgebed in de Domkerk. Daarna verplaatst het programma zich naar de Tilburg School of Theology in Utrecht. Sprekers uit verschillende kerken vertellen over Willibrord, de christenen die na hem kwamen, en over wat hij betekent voor Europa. Avondvoorzitter ds Joost Röselaers leidt het aansluitende panelgesprek.

Het avondgebed bij het feest van de heilige Willibrord vindt om 19.00 plaats in de Domkerk. Voorgangers zijn ds Netty de Jong-Dorland en de pastoors Ton

Huitink (RKK) en Bernd Wallet (OKK). Na het gebed lopen de deelnemers naar de faculteit, op ongeveer vijf minuten van de Domkerk.

Engelse wortels

Hoofdspreker Miriam Adan Jones (VU) zal ingaan op de Engelse wortels van Willibrord. De drie panelleden van de avond zullen vanuit hun eigen expertise reageren op deze lezing. Abt Gerard Matthijsen is Benedictijn in de abdij van Egmond, en staat in dezelfde monastieke traditie als Willibrord. Proessor Mechteld Jansen, rector van de Protestantse Theologische Universiteit, is missioloog en reflecteert op Willibrords missieactiviteit. Mgr. Joris Vercammen is aartsbisschop van Utrecht (OKK), en is naar de oud-katholieke traditie de opvolger van Willibrord. Na hun reacties op de lezing zullen deze sprekers met elkaar en met de aanwezigen in de zaal in discussie gaan over de vraag wat de bezin-

ning op Willibrord kan betekenen voor de Europese samenwerking. Het symposium vindt plaats op maandagavond 6 november om 20.00 aan de Tilburg School of Theology, Nieuwegracht 61 te Utrecht. Deelname is gratis, maar er is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Opgeven kan via vanwieiswillibrord.wordpress.com.

Dit symposium is een gezamenlijk initiatief van Luce, het centrum voor religieuze communicatie van Tilburg University, en de leerstoel oude katholieke kerkstructuren aan de Universiteit Utrecht. Door dit symposium willen zij theologische inzichten over Willibrord vruchtbaar maken voor de praktijk. Het symposium komt in aanmerking voor studiepunten in de permanente educatie van predikanten en kerkelijk werkers.

Auteur is Ph.D. candidate at the Thomas Instituut Utrecht

Avond over inter-religieuze dialoog

'Handreiking voor een inter-religieuze dialoog'. Dit is de titel van een gespreksavond in de Domkerk, op woensdag 22 november om 20.00 uur in het DomCafé. Dr. Christiane Karrer, predikante van de Lutherse Gemeente Utrecht zal in een lezing haar ervaring delen over een bezoek aan het Henry Martyn Institute (HMI) in Hyderabad en de Delhi Brotherhood Society (DBS) in Delhi (India). Het HMI verzorgt opleidingen en publicaties op het gebied van de interreligieuze dialoog. De DBS is een kloostergemeenschap die in de krottenwijken van Delhi op sociaal gebied werkt. Tijdens haar bezoek lag de focus op ontmoeting en gesprek tussen religies. De groep nam deel aan de praktijk van het vieren en samenleven van religies zoals hindoeïsme, boeddhisme, islam, sikh en christendom. Karrer zal een koppeling maken naar ons Nederlandse samenleven en een handreiking bieden voor een interreligieuze dialoog. De mobiliteit in de wereld neemt immers nog altijd toe. Daarmee neemt ook het aantal mogelijke fysieke en online confrontaties tussen mensen en groepen met een verschillende religie toe. Hoe verhouden wij ons tot 'anders-gelovigen'? Zoeken we het eigen gelijk of de verbinding? En is dat mogelijk? Over deze vragen gaat het op 22 november. Iedereen is welkom in het DomCafé (aankomen bij rode deurtje achterzijde Domkerk). Graag vooraf aanmelden bij Frans de Wolff, telefoon 06 - 5314 3528 of via e-mail: frans.de.wolff.1954@gmail.com.

* Christiane Karrer.

Jubileumconcert Psalmen voor Nu

Psalmen voor Nu begon vijftien jaar geleden. Daarom komt er op 18 november een jubileumconcert met de Psalmen voor Nu-band. Het jubileumconcert, getiteld 'Stralen van geluk' begint om 20.00 uur in De Lichtboog (adres: Kruisboog 22) in Houten. De organisatoren schrijven met gepaste trots op de boekings-website (truetickets.nl): "Welkom bij een intiem akoestisch jubileumconcert, waar samenzang en teksten alle ruimte krijgen. Een avond vol verhalen rondom de psalmen en eerlijke liederen over leven met God." Een greep uit de reacties van bezoekers eerdere concerten van Psalmen voor Nu: "Dank jullie wel voor het levensecht maken van de psalmen in deze tijd!" – "Bedankt voor de prachtige avond! Alle eer aan God!" – "Ik heb genoten en ook heerlijk gezongen. Fijn dat jullie er waren." – "De voorstelling was zo indrukwekkend. Dit blijft me bij." De verwachte eindtijd van het jubileumprogramma in Houten is 22.30 uur. Halverwege is er een pauze.

De Reformatie, het Oude Testament en de Joden

Piet Warners

In dit jaar van gedenken van de Reformatie past de verschijning van dit boek heel goed. De auteur Dr Wulfert de Greef - emeritus predikant sinds 2001 - promoveerde in 1984 op een proefschrift: Calvijn en het Oude Testament. Gezien zijn publicaties is hij altijd aan het studeren geweest op de periode der Reformatie. Hij weet waarover hij het heeft. Daar getuigt dit nieuwe boek van.

De titel geeft de inhoud precies weer. De toevoeging en de Joden roert een pijnlijk punt aan. Immers van Luther is bekend dat hij tegen het einde van zijn leven buitengewoon heftig te keer is gegaan tegen de Joden. Antisemieten hebben daar dan ook veelvuldig gebruik van gemaakt en dat heeft mede geleid tot het vreselijke lot dat de Joden in Europa tijdens het Hitlertijdperk getroffen heeft. Hoe dachten de andere reformatoren over de Joden? Hoe kwamen zij tot hun gedachten? Is het nu anders bin-

nen de reformatie? Ook daar gaat De Greef op in in zijn laatste hoofdstuk.

In het eerste hoofdstuk - *De Reformatie en de Bijbel* - horen we hoe aan het begin van de 16e eeuw onder invloed van het Humanisme - terug tot de bronnen! - het Oude Testament in zijn oorspronkelijke taal weer ontdekt werd. De studie Hebreeuws kwam in zwang en soms werden Joodse geleerden geraadpleegd. Aan sommige universiteiten werd naast Grieks en Latijn ook Hebreeuws gedoceerd. De Reformatie heeft daar aan van harte meegewerkt en vaak werd Hebreeuws ook een verplichte studie.

Wet en Evangelie

In het tweede hoofdstuk - *De betekenis van het OT volgens de reformatoren* - zien we een interessant onderscheid komen. Luther die eerst het NT en later het OT vertaalde las het Oude Testament met het oog op de vervulling in het Nieuwe Testament in Jezus Christus. *Was Christum treibet* is van wezenlijk belang. Hij zag een tegenstelling tussen OT - de Wet - en het NT - het Evangelie. De kerk komt in de plaats van Israël. De Joden zullen zich moeten bekeren. Hij meende aanvankelijk dat de juiste uitleg van het NT de Joden zou overtuigen dat Jezus de Messias is. Toen dat niet gebeurde veranderde zijn houding tegenover de Joden met boven vermeld vreselijk gevolg. Bij de andere reformatoren zien we dit niet zozeer - zij gaan veel meer uit van het Verbond, dat met Abraham is gesloten en dat in het NT in Jezus Christus vernieuwd wordt met het oog op de volken: zij mogen delen in dat bestaande Verbond met Israël.

Deze kort-door-de-bocht samenvatting leidt tot hoofdstuk 3 *De Reformatie en de Joden*. Luther

werd vijandig. Bij de anderen (Zwingli, Bullinger, Bucer, Capito, Calvijn) ligt het aanzienlijk genuanceerder. Het Verbond met Abraham, Israël blijft van kracht, de heidenen worden er door Jezus Christus in betrokken. Vooral bij Capito kun je lezen dat de kerk beslist niet in de plaats van Israël is gekomen (pagina 70). Voor het hele Verbond geldt: het berust alleen op Gods genade. Geen sprake van werkgerechtigheid. Zowel voor Israël als de gemeente blijft Gods gebod gelden als verwerking van die genade. Terwijl in veel gebieden het Joden verboden was zich daar te vestigen werd in andere hen een plaats gegund, wel vaak onder bepaald voorwaarden. Maar algemeen werd gedacht dat de Joden zich ooit zouden moeten bekeren om ten volle bij het Verbond te (blijven) behoren.

Holocaust

Hoofdstuk 4: *De relatie van christenen en Joden na 500 jaar opnieuw bezien*. Door de vreselijke geschiedenis van de Holocaust is er sprake van voortschrijdend inzicht binnen het Protestantisme. De Greef beperkt zich tot wat in ons land daarover te melden valt. Een ontwikkeling vóór Wereldoorlog II vooral ingezet door K.H. Miskotte (dat wordt niet vermeld), waarop ná die periode is voortgebouwd. Een ontwikkeling die er toe geleid heeft dat uiteindelijk in de Kerkorde van de PKN beleden wordt dat de kerk geroepen is tot gestalte geven aan de onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël. De auteur gaat daar dan ook van harte vanuit en probeert aan te geven hoe dat zou kunnen door leerhuizen en wat dies meer zij. Vooral de Eredienst is van belang. We hebben te beseffen dat de hele kerkdienst in het kader staat van de ontmoeting met de God van Israël die in Jezus Christus ook onze

BOEKEN

God wil zijn (bz 152). Als hij zich afvraagt hoe om te gaan met Joden komt hij tot de conclusie dat het heel belangrijk is we dat we als christenen Joden jaloers maken (Romeinen 11:13,14). Dat schreef Paulus die in Romeinen 9-11 worstelt met de weigering van het overgrote deel van Israël Jezus als Messias te erkennen. De Duitse theoloog Marquardt heeft opgemerkt dat je op grond van Romeinen 11:28 zij zijn naar het evangelie vijanden om uwentwil (de NBV heeft daar de grove fout gemaakt achter het woordje vijanden 'van God' in te vullen; dat is in het origineel nergens te vinden) aan de Joodse verharding ook een positieve invulling kunt geven. Dat brengt mij tot de vraag of dat jaloers maken (hoe goed ook, konden we dat maar!) toch niet leidt tot ongelijkwaardigheid van de Joden binnen dat ene verbond. Is er voortschrijdend inzicht mogelijk op dit punt? Echte gelijkwaardigheid?...

Wederdopers

Er valt veel meer te zeggen over dit zeer interessante en ook heel actuele, zeer goed gedocumenteerde boek, geschreven door mijn jaargenoot Wulfert de Greef. Een storende fout staat op pagina 117 waar gezegd wordt dat de wederdopers in München de macht grepen, dat moet Münster zijn. Een eind verderop staat het wel goed. Hier en daar staan wel wat herhalingen, dat is wel makkelijk en soms wat storend, maar het blijft een goed boek. Wie enigszins in deze materie geïnteresseerd is: lezen!

Wulfert de Greef: *De Reformatie, het Oude Testament en de Joden*, 200 blz. Academische Uitgeverij Eburon, Delft (www.eburon.nl) € 22,00 ISBN 978-94-6301-152-5

Utrecht Lezing over Kerst in klank en beeld

De eerstvolgende Utrecht Lezing is op woensdagmiddag 29 november. Deze bijeenkomst voor ouderen in Parc Transwijk begint om 14.00 uur. Drs Josée Claassen spreekt die middag over 'Kerst in klank en beeld'.

Josée Claassen is kunsthistorica, gespecialiseerd in kunst en muziek en verbonden aan Imago Musica.

Kerstmis heeft al eeuwen lang beeldend kunstenaars en componisten geïnspireerd tot het maken van de prachtigste werken. Gelukkig is van deze kunst nog heel veel te bewonderen, waarbij we ons afvragen: wanneer is de verbeelding van de geboorte van Christus begonnen?

Wat veranderde er in die voorstelling in de loop van de tijd en hoe kwam dat? En: waarom zijn de os en de ezel altijd aanwezig? Of: hoe klinkt de muziek waarin het kerstgebeuren wordt bezongen? Sterker nog: waarom vieren we eigenlijk Kerst op 25 december? In de lezing van Josée Claassen zijn behalve bekende voorstellingen en composities ook nieuwe aspecten aan dit feest te ontdekken. Daarnaast valt er te genieten van prachtige schilderijen, en van dito muziek.

De toegang en de koffie en thee zijn gratis. Wel verwacht de organisatie een bijdrage van minimaal vijf euro om de kosten te dekken. Iedereen is welkom. De zaal is open vanaf 13.30 uur.

UOV brengt Oost-Europese muziek in de Janskerk

Onder leiding van dirigent Roel Vogel brengt de Utrechtse Oratoriumvereniging op vrijdag 17 november in de Janskerk enkele Oost-Europese werken ten gehore. Op het programma staan de Mis in D van Antonín Dvořák en diens Sechs Klänge as Mähren in een bewerking voor meerstemmig koor door Leos Janáček. De avond begint met Laudes Organi van Zoltán Kodály. Vier solisten verlenen hun medewerking: sopraan Linde Schinkel, alt Sara Klein Horsman, tenor Daniël van Kessel en bas Roele Kok. De instrumentale begeleiding is in handen van Eric Noya, piano, en Wouter van Belle, orgel.

In het stuk van Kodály, dat vóór de pauze te horen is, zijn vooral in de orgelprelude elementen van Hongaarse volksmelodieën verwerkt. De Mis in D van Antonín Dvořák schreef de Tsjechische componist ter gelegenheid van de inwijding van de kapel op het landgoed van goede vrienden, en hoewel Dvořák de mis enkele jaren later bewerkte voor begeleiding met een orkest schreef hij het werk oorspronkelijk voor koor, solisten en orgel, passend bij de mogelijkheden van de kapel. De UOV voert de Mis in D uit volgens de oorspronkelijk compositie.

Kaarten zijn verkrijgbaar via leden van de UOV en via e-mail: kaartverkoopuov@gmail.com. Op 17 november tevens vanaf 19.30 uur bij de ingang van de kerk, waar het concert om 20.00 uur begint.

Theo Kralt

Al vanaf het eerste kwart van de negentiende eeuw zijn aan de Domkerk restauraties uitgevoerd. De belangrijkste laatste restauratie dateert van 1968 - 1988. De huidige restauratie- en groot onderhoudswerkzaamheden betreffen vooral instandhouding en herstellen van de gotische ornamentiek – waterspuwers, balustraden, pinakels en streefpijlerbekroningen – en al het natuursteenwerk dat op de Domkerk is aangebracht. Van dit grote herstelwerk aan de Domkerk is de eerste fase daadwerkelijk gestart: er kwam een bouwplaats, een vaste steiger werd geplaatst en er werd een bouwlift aangebracht.

Al in 2015 zijn met een hoogwerker alle gevels van het gebouw geïnspecteerd. Veel hiervan is nog goed maar er zijn ook delen die moeten worden aangepakt. Vastgesteld werd dat er restauratiebehoefte is vanwege corrosie van steenwerk door eerder aangebracht ijzer, zetting van balustrades en het wegvallen en vergroen door natuurinvloeden op natuursteen. Ook uit de restauratieperiode 1850-1875 daterende terracotta elementen zoals kruisbloemen en korthogels worden waar nodig hersteld.

Allereerst moet het natuursteen worden bevrijd van algen, mos en vuilaanslag. Voorts worden de natuurstenen Wimbergen, pinakels en beeldhouwwerk hersteld. Waar nodig wordt nieuwe natuursteen aangebracht. Voegwerk wordt systematisch en zorgvuldig uitgeslepen. Het meeste restauratiewerk als ook het schilderwerk vindt plaats aan de buitenzijde

Netwerk rond restauratie Domkerk

Tijdens een netwerkbijeenkomst op 22 september voor de hoofdbetrokkenen bij het restauratieproject kwam de vraag aan de orde wat het gebouw Domkerk in de stad, in de provincie, in Nederland en op ons continent voor ons betekent. Achtereenvolgens gingen burgemeester Jan van Zanen, predikant Netty de Jong-Dorland, Mark Laagewaard van CrowdAboutNow, mevrouw Anique de Kruijff van Museum Catharijneconvent en Theo Kralt hierop in. Samengevat: "Een gebouw dat late middeleeuwen als religieuze topkunst hebben geconstrueerd. En dat inspireert, waar je enthousiast over bent of wordt en waarvoor je je inzet."

Een woord van welgemeende dank aan het Comité van Aanbeveling bestaande uit mevrouw Annemarie van den Berg van Rabobank Utrecht, Hans Hendriks 'secretaris College van Kerkrentmeesters PGU', Frans Vreeke van Tivoli Vredenburg, burgemeester Jan van Zanen en de leden van de Commissie Fondsenwerving: Bert Holsappel 'penningmeester Domkerk', Jochem Hoogenboom en Marco van der Werf voor de Communicatie en Frans Ritmeester, directeur Bureau PGU voor hun bijdragen en inzet is hier zeker op zijn plaats.

Suzanne Holsappel

Het thema voor de Week van de Dialoog in Utrecht is dit jaar: 'Samen verder'. De dialoogtafels in de Domkerk sluiten bij dit thema aan. Wanneer ervaren we dat we samen verder komen? Hoe komen we samen verder, met alle verschillen die er tussen mensen kunnen zijn? Wat kan 'samen verder' betekenen in onze contacten, de zorg voor elkaar, de manier waarop we samen leven en werken?

Restauratie Domkerk begonnen

* Restauratiewerk aan de Domkerk in beeld gebracht door Theo Kralt.

van de kerk, inclusief de luchtbogen. Boven het orgel wordt het stucwerk in het interieur hersteld. Met deze werkzaamheden

is in totaal ongeveer een miljoen euro gemoeid.

Beleidsplan

In 2017 hebben zowel het Citypastoraat Domkerk als de Protestantse Gemeente Utrecht (PGU) hun beleidsplannen 2017-2021 vastgesteld. Het is goed in dit verband te melden dat hiermee ook is voldaan aan de bepalingen van het Beleidsplan PGU 2017-2021.

Op de pagina's 6 en 7 daarvan staat, dat op het gebied van het onderhoud en de restauratie "de huidige situatie gecontinueerd wordt", aan te vullen met: a) extra financiële middelen, aan te trekken om onderhoud en restauratie van de Domkerk te kunnen financieren en b) de verantwoordelijkheid voor de externe fondsenwerving te delegeren naar de wijkgemeente Citypastoraat Domkerk, ondersteund door de PGU.

Actie Draag de Dom brengt 1,6 miljoen op

Nadat in 2016 en 2017 middelen werden verkregen van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE), Provincie en Gemeente Utrecht (Voorjaarsnota 2017) is hard gewerkt om nog meer financiële middelen te verwerven teneinde de restauratie van de Domkerk mogelijk te maken. Behalve de overheden hebben aan de publieks- en crowdfundingactie Draag de Dom-II bijgedragen: het K.F. Hein Fonds, de Van Baaren Stichting, ASR Verzekeringen, Gen DX, Paopus, Rabobank Utrecht, Fonds Martens van Sevenhoven, Maatschappij van Welstand, Insinger Stichting, Kattendijke/Drucker Stichting, Stichting De Roos-Gesink, Elise Mathilde Stichting, Prins Bernhard Cultuurfonds, Citypastoraat Domkerk en de Stichting Vrienden van de Domkerk. Samen hebben zij en tal van particulieren er voor gezorgd dat de financiële middelen ter grootte van 1.645.000 euro grotendeels beschikbaar zijn gekomen.

Voor de andere binnenstadskerken van de PGU wordt geen restauratie zoals voor de Domkerk voorzien. Ook voor het beleidsplan Citypastoraat Domkerk geldt dat dit nu is uitgevoerd zoals op pagina 6 is verwoord: op basis van de bijdragen van het Rijk, de Provincie en de Gemeente zijn en worden particuliere fondsen geworven voor restauratie.

Auteur is voorzitter van de commissie Fondsenwerving Restauratie Domkerk 2017-2022.

Dialoogtafels in de Domkerk

Iedereen is bij deze uitgenodigd in de Domkerk voor een dialoog over het thema 'Samen verder'. Voor een korte introductie op de dialoogtafels verzamelen we in het Noordertransept van de Domkerk.

Daar stellen we ons de vraag wat het interieur van de kerk ons te zeggen heeft over dialoog. Vervolgens gaan we in de Sacristie in groepen aan tafel voor onze dialogen. De dialogen vinden plaats op maandag 6 november van 14.00 tot 17.00

uur en op vrijdag 10 november van 9.30 tot 12.00 uur.

U ontvangt voorafgaand aan de bijeenkomsten een mail met praktische informatie o.a. over de toegang tot de Domkerk. Meer informatie over dit evenement en hoe men zich kan aanmelden staat op de site: <http://www.utrechtindialoog.nl/domkerkdialoog-samen-verder/>.

Wat is een dialoog?

Een dialoogtafel is een plaats waar zes tot acht personen

met elkaar in gesprek gaan. Er wordt een thema verkend en er worden ervaringen, dromen en mogelijkheden uitgewisseld.

Een getrainde dialoogbegeleider begeleidt het gesprek en zorgt ervoor, dat er naar elkaar geluisterd wordt en dat iedereen aan bod komt.

In een dialoog overtuig je de ander niet van je eigen standpunten, maar luister je naar elkaars ervaringen. Een dialoog duurt ongeveer twee uur.

AGENDA

dagelijks (behalve zondag)
12.30 uur Domkerk,
middaggebed

elke maandag
7.00 uur Domkerk,
ochtendgebed

elke woensdag
8.40-9.00 uur
Johannescentrum,
ochtendgebed

elke woensdag
17.30 uur Johannescentrum,
Hanna's herberg

zaterdag 4 november
10.30 uur Johannescentrum,
lieddag rond cantate voor
Advent en Kerst
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
Domorganist Jan Hage

zondag 5 november
11.00 uur Janskerk, viering van
Allerzielen 'De bruid – een
nieuw Jeruzalem'
13.15 uur Janskerk, matinee
17.00 uur Nicolaïkerk, vesper
19.30 uur Geertekerk,
uitvoering Bach-cantate 188

maandag 6 november
14.00 uur Domkerk,
dialoogtafels
20.00 uur Tilburg School of
Theology (Nieuwegracht
61), symposium 'Brexit van
Willibrord'

dinsdag 7 november
20.00 uur Marcuskerk, thema-
avond over Godsbeelden

woensdag 8 november
19.30 uur Crypte aan de
Werf (onder Oudegracht
33), Mediteren aan de werf –
aanmelding seintje@seintjebos.
nl
20.00 uur Domkerk, toelichting
op Choral Evensong met
Hanna Rijken

donderdag 9 november
16.30 uur lutherse kerk,
bijeenkomst 'In de stilte...' met
Catrien van Opstal en Conny
van Lier
19.00 uur Joods monument
(Spoorwegmuseum),
herdenking Kristallnacht

vrijdag 10 november
9.30 uur Domkerk,
dialoogtafels
16.00 uur Domkerk, uitreiking
prijs Mantel van Sint Maarten
19.30 uur Huiskamer
(Schildersbuurt), film
Departures

zaterdag 11 november
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
koor, solisten en barokorkest
van de Domcantorij

zondag 12 november
14.30 uur Engelse kerk. Choral
Evensong 'Remembrance
Sunday'
16.30 uur St. Josephkerk
(Draaiweg), vespers door
Gregoriaans Koor Utrecht

maandag 13 november
14.00 uur Aloysiuskerk,
bijeenkomst met aartsbisshop
Yousif Thomas Mirkis uit
Kirkuk
20.00 uur Nicolaïkerk Tuinzaal,
Kring over 'Leven met verschil'

* Psychiater Arjan Braam houdt
op dinsdag in de Tuindorpkerk
een voordracht over omgaan met
depressie.

dinsdag 14 november
20.00 uur Tuindorpkerk, avond
over depressie ingeleid door
psychiater Arjan Braam
20.15 uur Paushuizen (Kromme
Nieuwegracht 49), lezing
Ronald Trum over plan
Herbouw Schip Domkerk

donderdag 16 november
16.00 uur Wilhelminakerk,
benefietconcert Rossini's
Messe Solennelle door
Leeuwenbergh Vocaal Ensemble

vrijdag 17 november
20.00 uur Janskerk, concert
Utrechtse Oratorium
Vereniging met Oost-Europese
muziek

* Op vrijdag 17 november geeft de Utrechtse Oratorium Vereniging een
concert met Oost-Europese muziek in de Janskerk.

zaterdag 18 november
10.30 uur Janskerk, lieddag
'Sophia - nieuwe liederen rond
Vrouw Wijsheid'
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
Kamermuziekensemble en
Domorganist Jan Hage op
piano
16.30 uur Nicolaïkerk,
Singalongevent
20.00 uur Houten De
Lichtboog, jubileumconcert
Psalmen voor Nu 15 jaar

zondag 19 november
11.00 uur Janskerk,
premiërviering EUG met
liederen van Vrouw Wijsheid
14.30 uur Nicolaïkerk,

optreden Ensemble Illustre
'Canto del Mundo'
16.00 uur Wilhelminakerk,
concert Dudok Blaaskwartet

dinsdag 21 november
20.00 uur Marcuskerk, Leerhuis
Liturgie: Maaltijd van de Heer

woensdag 22 november
19.30 uur Crypte aan de
Werf (onder Oudegracht 33),
Mediteren aan de werf
19.30 uur Wilhelminakerk,
gemeenteberraad (zie ook
onder wijknieuws)
20.00 uur DomCafé, lezing
over interreligieuze dialoog
met Christiane Karrer

donderdag 23 november
20.00 uur Nicolaïkerk,
optreden Nederlands
Symfonisch Accordeon
Orkest en Hollands
Vocaal Ensemble

zaterdag 25 november
10.30 uur Auditorium
Catharijne Convent
(Lange Nieuwstraat 38),
ontmoetingsdag
Oecumenisch Forum voor
Katholiciteit
15.30 uur Domkerk,
Zaterdagmiddagmuziek met
solistenensemble Cantores
Martini (Requiem in memoriam
Josquin des Prez)

zondag 26 november
11.00 uur Marcuskerk (na de
dienst), gemeenteberraad
14.00 uur lutherse kerk, Poolse
dienst met voorganger Izabela
Sikora
17.00 uur Janskerk, Choral
Evensong met Schola Davidica

* Schola Davidica zingt een Choral Evensong in de Janskerk, op de eerste
zondag van Advent.

(advertenties)

De Utrechtse Stedelijke Raad van Kerken (USRK) is opgericht in 1968. Het is een samenwerkingsverband van 20 kerken in de gemeente Utrecht. Kerntaken van de USRK zijn: in de samenleving laten zien waar het evangelie voor staat en het dienstbaar zijn aan die samenleving.

De kerken die lid zijn van de USRK willen dat graag doen door zoveel mogelijk met elkaar samen te werken. Interkerkelijke samenwerking of oecumene is gericht op uiteindelijke eenwording van de kerken. Verder wil de USRK een gesprekspartner zijn voor de gemeentelijke overheid alsook voor maatschappelijke en religieuze organisaties.

Bij het vertrek op 1 oktober van de huidige Ambtelijk Secretaris is de USRK op zoek naar iemand waar de oecumene in het hart is ingebed.

Ambtelijk Secretaris

Het moderamen van de USRK wordt bijgestaan door een Ambtelijk Secretaris. Wij zoeken naar die persoon die de taak op zich wil nemen als vrijwilliger. Het is voor de USRK van groot belang dat de kandidaat zich voor enige jaren kan inzetten.

De tijden voor de bureauwerkzaamheden (o.a. communicatie, redactie Utrechtse Stemmen, jaarverslag, archief, website) kunnen zodanig worden ingedeeld als dat in de privésfeer past. Voor de vergaderingen echter is de opgestelde jaarplanning bepalend. Dat betekent voorbereiden, bijwonen en notuleren van de vergaderingen (circa 11 keer per jaar)

De USRK is op zoek naar die persoon die zich hiervoor gemiddeld 8 uren per week wil inzetten. Ook achten we het mogelijk de functie op te splitsen in een bureaufunctionaris die alle werkzaamheden thuis kan uitvoeren, en iemand die onder andere samen met de voorzitter de agenda voor de vergaderingen opstelt en daarbij notuleert en later uitwerkt.

Vergoeding

De vergoedingen zullen in overleg worden vastgesteld evenals de vergoeding van reis- en/of telefoonkosten.

Wanneer u de tijd heeft om zich in te zetten voor de oecumene dan ontvangen we graag uw reactie voor 10 november 2017.

Voor het verkrijgen van meer informatie of het aangeven van uw enthousiasme neemt u contact op met de voorzitter Henk Korff. henkkorff@gmail.com of 065 313 00 86

JUBILEUMCONCERT STICHTS VROUWENKOOR

Het Stichts Vrouwenkoor viert dit jaar haar 85-jarig bestaan met een prachtig 3-stemmig programma onder leiding van dirigent Paul Krijnen op **zondag 19 november 2017 in de Geertekerk** te Utrecht. Aanvang 15.00 uur. Voor de pauze wordt een Engels programma uitgevoerd met feestelijke en levendige muziek passend bij ons jubileum.

De uitvoerenden zijn: Stichts Vrouwenkoor, Elvire Beekhuizen, sopraan, Tamar Niamut, sopraan, Wolter Willemsen, piano en Barokorkest Cappella Maria Barbara met Henk van Zonneveld, kistorgel.

Het programma is als volgt:

1. De cantate 'Come ye sons of art' van Henry Purcell (1659)
2. De cantate 'Three Saints in one' van Michael Hurd (1984)
3. Four seasons: 'Spring' van Gustav Holst (1874)
'As torrents in summer' van Edward Elgar (1857)
'Autumn comes' van Peter-Michael Riehm (1947)
'The snow' van Edward Elgar (1857).

Pauze

4. 'Denn in Seiner Hand' van F.Mendelssohn Bartholdy (1809), duet voor 2 sopranen en piano
5. Missa Brevis Sancti Joannis de Deo van Joseph Haydn (1732)

Kaartverkoop: kaartverkoop via de leden of door €15,- over te maken op bankrekeningnummer NL38RABO 0121481298 ten name van het Stichts Vrouwenkoor of voor aanvang van het concert in de Geertekerk. Kaarten vooraf besteld en betaald zijn in de kerk af te halen voor aanvang van het concert.

Deze agenda is eveneens te raadplegen op de website van
de Protestantse Gemeente Utrecht, PGU.nu

Citypastoraat Domkerk

www.domkerk.nl

De Domkerk heeft een mooie flyer ontwikkeld over het werk van Jong in de Dom. Jong in de Dom is de verzamelaar van al het kinder- en jongerenwerk in de Domkerk, van 0 tot ongeveer 17 jaar. Iedere week tijdens de kerkdienst is er Kinderkring voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Voor kinderen van 10 tot en met 12 jaar is er daarnaast tien keer per jaar Basiscatechese, waarin de hoofdthema's van kerk en geloof worden besproken. Elke twee weken is er een programma voor de Domtienaers. Door Jong in de Dom is er op deze wijze een mooie doorlopende lijn ontwikkeld voor kinderen van 4 tot en met 16 jaar. Natuurlijk is er wekelijks crèche voor de allerkleinsten en ongeveer eens per maand is er Kerk op Schoot waar kinderen van 0 tot ongeveer 6 jaar samen met hun (groot)ouders kennis maken met de Bijbel en de kerk. Tot slot is er in de Domkerk altijd veel aandacht voor de Feesten door het jaar heen, zoals Sint Maarten, Kerst, Driekoningen en Palmpasen. En voor wie zingen wil... elke dinsdagmiddag van 16.30 tot 17.30 uur oefent de kindercantorij in de Domkerk. Nieuwe zangers zijn hierbij van harte welkom! Meer informatie over al het kinderwerk staat ook op: www.domkerk.nl.

EUG Oekumenische Studentengemeente (Janskerk)

www.eug-janskerk.nl

November: dat wordt in de Janskerk de maand van het spannende boek lijkt het wel. Het laatste bijbelboek, Openbaring, staat namelijk centraal tijdens de vieringen.

Dit boek wil de volgelingen van Jezus in Klein-Azië (het huidige Turkije) bemoedigen. De gemeenschappen waarin zij leefden zochten naar hun identiteit, in de verbinding met hun Joodse wortels. Het boek wil hoop brengen in een ogenschijnlijk hopeloze situatie. Echter de gewelddadige taal roept ongemak en verlegenheid op bij moderne lezers.

Die verlegenheid wordt nog sterker als we kijken naar de beelden van vrouwen in het boek Openbaring. Dan lijkt de revolutionaire strekking van het boek ver te zoeken. De vrouwen worden heel stereotiep neergezet, vrouwelijke seksualiteit lijkt te worden ingeperkt, geweld tegen vrouwen te worden gesanctioneerd. Zelfs wanneer we proberen te begrijpen hoe de verwijzingen naar vrouwen bedoeld zijn, dan nog blijft het taalgebruik storend en gevaarlijk, omdat het rolbevestigend en vernederend is.

De Filippijns-Canadese theologe Kim S. Vidal heeft in diverse vrou-

wengroepen een contextuele lezing ontwikkeld van de vrouwenverhalen in Openbaring. De bevrijdende kracht ervan kan alleen ontdekt worden als de traditionele beperkende en vernederende stereotiepe beelden van vrouwen in een tegen-lezing ontmaskerd en ontzenuwd worden – en vervangen door beelden die vrouwen ook in hun vrouw zijn recht doen. Zo blijft Vidal naar de bevrijdende zeggingskracht van het boek zoeken. In deze cyclus zoeken wij met haar mee. Welkom.

Jacobikerk

www.jacobikerk.nl

Afgelopen oktober stond in de diensten de eerste Korinthebrief centraal. In hoeverre kunnen we onszelf vergelijken met die Korinthiërs, die zo goed bekend stonden, maar ook ontucht pleegden en twistten? Op zondag 8 oktober waren twee Iraanse predikanten in ons midden, Sargez Benyamin en Henrik Shahnazarian. De laatste ging voor in de morgendienst, die in het teken stond van de verbondenheid met de wereldwijde (lijdende) kerk. Die verbondenheid was voelbaar de bewuste ochtend in de gemeente. Ook werd eind oktober natuurlijk 500 jaar Reformatie herdacht met een Jacobidebat, een Reformatielezing, een concert door Kamerkoor Santiago en een symposium over de geschiedenis van de Reformatie in Utrecht. Er was veel te herdenken en te vieren, daar gaan we in november nog even mee door. Zoals de herdenking van de Kristallnacht op 9 november om 19:00 uur bij het Joods Monument, dat door Het Utrechts Beraad Kerk & Israël wordt georganiseerd, net als een leerhuisavond over de opbouw van de sjabbatviering, op maandag 21 november. Op zaterdagavond 18 november organiseert de Jacobikerk tot slot een muziekkavond. Want, zoals Luther al zei: "Ik geef muziek de eerste plaats na de theologie. Dat zie je aan het voorbeeld van David en alle profeten, omdat zij alles wat zij te zeggen hadden in maat en lied overgeleverd hebben."

Johannescentrum-gemeente (Overvecht)

Johannescentrumgemeente voor zoekers en zieners

www.johannescentrum.nl

Tegen het einde van het kerkelijk jaar zijn drie zondagse vieringen gewijd aan het thema 'Crisis als kans' met voorganger Erna Treurniet. Op zondag 29 oktober ging het over: 'Je staande houden'. Op zondag 5 november is het dagthema: 'Einde of nieuw begin' met ds Toos Wolters. Op deze zondag gedenken we onze geliefden die het afgelopen jaar zijn

WIJKNIEUWS

overleden. Op zondag 12 november gaat het over: 'Zorg voor vuur onder de as' met pastor Huub Schumacher. In de vieringen van 19 en 26 november staat het boek 'De weg van de mens' van Martin Buber centraal. Meer over deze vieringen staan op de website www.johannescentrum.nl.

Marcuskerk-Wilhelminakerk

www.marcus-wilhelminakerk.nl

Marcus-Wilhelminakerk

Op zondag 5 november gedenken we onze overledenen. In de Marcuskerk is de voorganger ds Hans Koops, Jeannette van 't Veld is de organist en medewerking wordt verleend door de Marcuscantorij onder leiding van Karel Demoet. In de Wilhelminakerk gaat ds Marian van Giezen voor. Om 17.00 uur is er een vesper in de Nicolaïkerk. Zie voor meer informatie onder Vespers in Zuidoost.

Op zondag 12 november is de voorganger ds Jacqueline Broeijer-Bogers. Zondag 19 november vieren we de oogstdienst. In deze dienst gaat ds Hans Koops voor in de Marcuskerk. Na de dienst is er weer zanghalf-uurtje. In de Wilhelminakerk gaat ds Marian van Giezen voor. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk. Zie voor meer informatie onder Vespers in Zuidoost op pagina 3.

Zondag 26 november gaat ds Hans Koops voor. Na de dienst is er een gemeenteberaad.

Marcuswijk

Op 7 november is er een thema-avond over 'Godsbeelden delen'. Zie de aankondiging hierover elders in dit blad. Op dinsdag 21 november is er weer een Leerhuis liturgie. Op verzoek van velen staan we stil bij het hart van het gemeente-zijn: de liturgie. Er gebeuren op zondagochtend allerlei dingen, die omgeven zijn met schroom, en een geladen betekenis doen vermoeden. Maar waarom doen we wat we doen? Kan er een tipje van de sluier worden opgelicht, zonder dat het gehele 'geheim' wordt weggeven? Thema deze avond: Maaltijd van de Heer. Locatie: Marcuskerk. Aanvang: 20.00 uur.

Op zondag 26 november na de dienst wordt een gemeenteberaad gehouden. Daar zal de nieuwe wijkgeregeling en enkele andere zaken met betrekking tot het samengaan met de Nicolaïwijk aan de orde komen.

Op dinsdag 28 november is er een filmavond in de Nicolaïkerk, in het kader van Vorming en Toerusting. Meer daarover staat elders in dit blad.

Wilhelminawijk

Dat geldt eveneens voor de filmavond op 10 november in de Huiskamer van de Schildersbuurt, Hobbemastraat 41: meer informatie elders in dit nummer. Informatie bij marianvangiezen@online.nl, 06-18419992 of diana.rusch@versatel.nl.

Op woensdag 22 november om 19.30 uur is in de Wilhelminakerk een gemeenteberaad. Aan de orde komen onder meer welke activiteiten zoal zijn ontlooid door de Wilhelminagemeente en pioniersplek Begane Grond: wat zijn de resultaten daarvan; financieel overzicht; organisatievorm van de Wilhelminakerk na loskoppeling van de Marcuswijk per 1 januari 2018: hoe gaan we verder? Alle gemeenteleden en belangstellenden zijn van harte welkom om mee te denken en mee te praten! Meer info bij Rita Dijkstra, rdijkstrausv@hotmail.com of telefoon 2513 914.

Nicolaïkerk
Hemel en oorde
beleven en bewegen

www.nicolaïkerk.nl

Op zondag 5 november, de 22ste zondag van Trinitatis, gaat ds Dirk Neven voor in de eredienst. Wij gedenken in deze dienst van 'Allerheiligen' in onze gemeente de namen van hen die ons het afgelopen jaar ontvallen zijn. Met deze datum voor de gedachtenisdienst verbinden we ons met de brede oecumene. Allerheiligen vindt zijn oorsprong in het Oosten, waar men al in de vierde eeuw, zij het nog op verschillende data, de martelaren gedacht. In deze oude liturgie werd de met de opstanding van Christus gebaarde hoop verbonden met de voltooiing van het leven van hen die – zoals het zo mooi heet – in Christus zijn ontslapen. Organist is Berry van Berkum, de Nicolaïcantorij onder leiding van Ko Zwanenburg zingt uit Ein deutsches Requiem van Brahms: 'Wie lieblich sind deine Wohnungen'. Om 17.00 uur is er een vesper in de Nicolaïkerk; meer informatie leest u elders in dit blad.

Op zondag 12 november zal ds. Jan Biemans voorgaan in de dienst. Als Schriftlezingen hebben we deze zondag Jesaja 48: 17-21 en Matteüs 25: 14-30. Het thema is 'Talenten', er zal aandacht besteed worden aan het ZWO-project. Ko Zwanenburg is organist.

Op zondag 19 november, de 24ste zondag van Trinitatis, gaat ds Dirk Neven voor in de Nicolaïkerk. In aansluiting op de woorddienst vieren wij deze dienst de Maaltijd van de Heer. Ko Zwanenburg is organist in deze dienst. Om 17.00 uur is er een vesper in de Marcuskerk; meer informatie staat in het bericht Vespers in Zuidoost, op pagina 3.

Zondag 26 november is ds Elly Bakker de voorganger. Het luthers jaarrooster - dit jaar het alternatief leesrooster - leest op deze tiende en laatste zondag van de herfst de gelijkenis van de vijf verstandige en de vijf domme meisjes: Matteüs 25: 1-13.

Behalve uit Matteüs lezen we uit Jesaja 65: 17-23, waar de profeet in alle toonaarden ons zegt dat het goed komt, echt! Zijn woorden helpen ons om over de rand van het oude (kerkelijke) jaar naar het nieuwe te kijken: van het einde der tijden naar Advent, van de oude naar de nieuwe wereld, in vertrouwen op Gods belofte van een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont. In het oordeel aan

het eind van alle tijden is dát het laatste woord: gerechtigheid. Ko Zwanenburg is organist.

www.tuindorpkkerk.nl

We zijn aan het einde gekomen wat betreft de gelijkenissen. De afgelopen periode hebben we als gemeente op veel verschillende manieren naar de gelijkenissen gekeken en geluisterd. Met handen, voeten, ogen en oren zijn we in aanraking gekomen met de gelijkenissen van Jezus. Tot slot komen we ook met de mond in aanraking met de gelijkenissen. Kent u de gelijkenis van de maaltijd waar niemand kwam...? Dat zal ons niet gebeuren. Op zaterdag 4 november wordt er vanaf 17.15 uur een driegangenmenu geserveerd, in de Tuindorpkkerk, dat bij jong en oud in de smaak zal vallen. Tussendoor zijn er korte presentaties om zo het thema af te sluiten. Om 20.00 uur wordt de maaltijd afgesloten. De maaltijd is natuurlijk gratis, want u bent tenslotte onze gast! Graag wel even laten weten als u van plan bent om te komen. Aanmelden kan bij harrietsmit@orangework.nl.

De kinderen van de twaalf-plusgroep zijn ook weer van start gegaan. Eerst met een leukere vrijdagavondactiviteit, een avondje springen bij Jumpsquare en ook de eerste huiskamerdienst is achter de rug. Het is ook dit jaar weer een leuke enthousiaste groep. We hopen weer geregeld bij elkaar te kunnen komen.

Meer weten over de verschillende activiteiten binnen de Tuindorpkkerk? Dat kan natuurlijk via de website. Neem eens een kijkje en laat u verrassen. Tuindorpkkerk.nl.

Kerk op Zuilen

www.protestantszuilen.nl

De Kerk op Zuilen is alweer bijna twee maanden onderweg. Er gebeurt veel in de nieuwe gemeente! Soms zichtbaar, zoals de muren van de kerkzaal die een opknappert hebben gekregen en de beamers die geïnstalleerd zijn, soms ook onzichtbaar, zoals het vele werk dat achter de schermen gebeurt door veel vrijwilligers. Als gemeente maken we steeds verder kennis met elkaar en de verschillende type vieringen. Ook de 'buurten' (ontmoeting tussen mensen die bij elkaar in de buurt wonen) krijgen steeds meer vorm. Zo groeien we steeds verder naar een gemeente waar ieder zich thuis kan voelen!

In november vieren we twee Theologenvieringen achter elkaar. Op 5 november gaat ds Nico Vlaming voor en 12 november ds Hans Kronenburg. Een week later, zondag 19 november gaat ds Matthijs Jonker voor in een Architectenviering. 26 November is het einde kerkelijk jaar. In deze Vliegeniersdienst herdenken we de gemeenteleden die afgelopen kerkelijk jaar zijn overleden. Ds Gertine Blom gaat voor in deze dienst waarmee de Advent begint.

'KidSjes'

advertenties@protestant-utrecht.nl
of telefoneren naar: 030 273 75 40
www.pgu.nu

HULPVERLENING

Wilt u uw verhaal kwijt?
Iets bespreken?
Persoonlijk contact?
Wij hebben altijd tijd
voor een gesprek of chat:

- Vertrouwelijk
- Anoniem
- 24 uur per dag

**TELEFONISCHE
HULPDIENST** Utrecht
DAG EN NACHT AANDACHT

030 - 294 33 44

www.telefonischehulpdienstutrecht.nl

REPARATIE**Klokkenatelier
Jan Haasnoot**

Voor al uw klokken,
barometers en horloge-
reparaties (reparatie en
verkoop)

Kees van Bohemenhof 9,
3544 MC Utrecht.

Tel: 030-6034247

www.klokken-barometers.nl

Met een abonnement
op **Kerk in de Stad**

verzekert u zich elke
maand van actueel
Utrechts kerknieuws.
Oecumenisch van
geest, inspirerende
verhalen van
stadsgenoten en
aandacht voor de rijke,
christelijke cultuur van
onze stad!

TUINONDERHOUD

De tuinklusser voor al u
werkzaamheden in tuin

**bestrating
schuttingen
snoeiwerk**

030 - 686 58 58
tel 0655713383

Hoveniersbedrijf **Tuinland**
www.tuinensierbestrating
middennederland.nl

**PRAKTISCHE
HULP**

Praktische en
betrouwbare
ondersteuning bij wat
u zelf niet (meer) kunt
doen.
Klussen, administratie,
computerhulp, (levens-)
testament.

www.KloosterKlussen.nl

Wiebe Kloosterman, tel.
06 - 5323 7165

Een kleine advertentie
van een paar regels
(zoals een oproep)
bedraagt 15 euro.

**Reisboekhandel
INTERGLOBE
Reisgidsen**

**Landkaarten
(overzichtskaarten
en deelkaarten
van - bijna - alle
landen ter wereld**

Vinkenburgstraat 7
3512 AA Utrecht
telefoon 030-2340401
www.interglobetravel.nl

**Ad Voogt fonds
in uw testament?**

Ook u kunt bijdragen aan de toekomst van de
PGU door het AdVoogt fonds op te nemen in uw
testament. Uit dit fonds financieren we projecten die
de wijkgemeenten ondersteunen en vitaler maken.
Bijvoorbeeld door een missionair predikant te
beroepen, of een jeugdwerker in te zetten. Vaak kunnen
zulke krachten niet bekostigd worden uit de reguliere
inkomsten. Uw geld wordt zo goed besteed voor de
toekomst van uw kerk! Vragen? bestuurssecretariaat@
protestant-utrecht.nl of bel 030 2737 540.

**Ik kies voor een afscheid
dat écht vertrouwd voelt.**

Wilt u dat zij uw uitvaart straks in
vertrouwde handen kunnen geven?
Kies dan voor een lidmaatschap bij
Barbara Uitvaartverzorging. Wij bieden
steun, begrip en nemen zorgen uit
handen. Zodat uw familie er niet
alleen voor staat. Altijd dicht bij U.

030 - 296 66 66 | www.barbarauitvaart.nl

AL UW WENSEN IN DEZEN KUNNEN
VERWEZENLIJKT WORDEN.

Gansstraat 128-130 te Utrecht
Telefoon: 030 - 2516955

Lauteslager

makelaars & taxateurs
Catharijnesingel 100 Utrecht

030-231 51 86

ons volledige woningaanbod
www.lauteslager.nl

Prins
Schoonmaakdiensten

- Schoonmaakonderhoud
- Glazenwassen
- Gevelreiniging
- Vloeronderhoud
- Opleveringsschoonmaak
- Dieptereiniging

Schaverijstraat 57 • 3534 AS Utrecht
030-2468870 • www.prinsdus.nl

Abonnement op collectebonnen

U koopt regelmatig collectebonnen, maar na het uitgeven
van de laatste bonnen vergeet u nieuwe te bestellen? Of
u bent nog geen gebruiker van collectebonnen, maar het
overkomt u regelmatig dat u geen muntgeld hebt voor de
collecte? Aan al dat ongemak kunt u nu een einde maken
door een abonnement te nemen op collectebonnen.
Meer informatie: www.pgu.nu > geldzaken > collectebon-
nen, rechtstreeks: www.pgu.nu/collectebonnen of neem
contact op met het kerkelijk bureau PGU: (030) 27 37
540, e-mail: bestuurssecretariaat@protestant-utrecht.nl

**STEENHOUWERIJ
JONGERIUS
& VAN GILS**

**Grafmonumenten &
Urnenmonumenten**

Grote showroom en showtuin
met meer dan 150 modellen op voorraad.

- Een zeer breed assortiment grafwerken,
steensoorten en accessoires.
- Eigen steenhouwerij voor het vervaardigen
van persoonlijke wensen.
- Complete verzorging van vergunning tot
plaatsing.

Ma t/m vrijdag 8.00 - 17.00 uur
Zaterdag 10.00 - 14.00 uur
Wij verzoeken u voor uw bezoek
telefonisch een afspraak te
maken. Bezoek aan huis is in
overleg mogelijk

Schaverijstraat 59, Utrecht - tel. 030-2444004 - www.steenhouwerij.nl

**PCB werd opgericht
door leden van de Protestantse
kerken in Utrecht in 1933**

De kernwaarden van onze oprichters
zijn voor ons nu nog steeds leidend bij het
verzorgen van uitvaarten

Uitvaartleiders: David van de Waal, Elly Bakker,
Peter van Bennekom en Redolf Huiting

**Dag en nacht bereikbaar voor directe hulp
na overlijden (030) 262 2244**

PCB
UITVAARTZORG

Meer informatie: pcbuitvaartzorg.nl

**PCB UTRECHT
PCB BILTHOVEN
PCB NIEUWEGEIN
PCB VIANEN**

Donaudreef 25
3561 EL Utrecht
[030] 262 2244

BGNU

www.narratio.nl

Het adres voor
inspirerende uitgaven,
projecten en tijdschriften.

**INSTALLATIEBEDRIJF
VOSSEBELT**

Installatiebedrijf Vossebelt B.V. is al **bijna 50 jaar** een vakkundige
partner voor al uw werkzaamheden op het gebied van:

- Centrale verwarming
- Luchtverwarming
- Stadsverwarming
- Koeling
- Mechanische ventilatie
- Loodgieters werkzaamheden
- Service en onderhoud
- Verhuur, lease en verkoop CV-ketels
- Ontstoppingswerkzaamheden
- Regeltechniek
- Duurzame energie
- Zonnepanelen

CV-ketel
onderhouds-
contract
€ 78,-⁵⁰
excl. btw

**24 uren
storingsdienst**

Pakketboot 5 | 3991 CH Houten | Tel. (030) 2885108 | info@vossebelt.org
U vindt ons op bedrijventerrein de Meerpaal | **Kijk op onze website www.vossebelt.org**

Alle kerkgebouwen zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Kerkgebouwen aangegeven met *zijn voorzien van een aangepast toilet.

Protestantse kerken binnen de PGU

Blossom
Grave van Solmsstraat 4
Diensten: 11:00 uur
05-11 Viering
19-11 Viering

Domkerk *
Domplein
Diensten: 10:30 uur
01-11 19:00 ds N.J. de Jong-Dorland, Allerheiligenvesper in de Gedachteniskapel
05-11 ds N.J. de Jong-Dorland, dienst van Schrift en Tafel, m.m.v. de Domcantorij, Allerheiligenviering
05-11 19:00 vesper
06-11 19:00 pastoor T. Huitink, pastoor B. Wallet, ds N.J. de Jong-Dorland, oecumenische Willibrordvesper
11-11 19:00 pastoor G.J. Westerveld, pastoor J. Eilander, ds N.J. de Jong-Dorland, oecumenische Sint Maartensvesper
12-11 ds N.J. de Jong-Dorland, dienst van Schrift en Tafel, m.m.v. de Domcantorij
12-11 19:00 vesper
19-11 ds J. Kronenburg, dienst van Schrift en Tafel, m.m.v. de Domcantorij
19-11 15:30 dienst Straatpastoraat,

Noordertransept
19-11 19:00 vesper
26-11 ds N.J. de Jong-Dorland, dienst van Schrift en Tafel, m.m.v. de Domcantorij
26-11 19:00 vesper

Haven, De*
Marco Pololaan 185-187
Diensten: 16:30 uur
05-11 17:30 Havenmaaltijd
12-11 Havenanker (aanbidding en bijbelstudie)
19-11 Havenvuur (bijbelverhaal staat centraal)
26-11 Havenanker (aanbidding en bijbelstudie)

Jacobikerk *
St. Jacobsstraat 171
Diensten: 10:00 uur
01-11 19:30 ds A.J. Zoutendijk - Dankdag
05-11 ds A.J. Zoutendijk
05-11 17:00 ds A. Markus (Rotterdam)
05-11 19:30 Avondgebed
12-11 ds V.V. Vermeulen
12-11 17:00 ds A.J. Zoutendijk
12-11 19:30 Avonddienst: ds V.V. Vermeulen
19-11 ds A.J. Zoutendijk
19-11 17:00 ds V.V. Vermeulen
19-11 19:30 Avondgebed
26-11 ds A.J. Zoutendijk- Eeuwigezondag
26-11 17:00 ds D.M. Van de Linde (Rotterdam)
26-11 19:30 Avonddienst: ds V.V. Vermeulen

Janskerk, EUG Oek. Studentengem.*
Janskerkhof 26
Diensten: 11:00 uur
05-11 ds H. Pals
12-11 dhr. J. Smit
19-11 mw. E. Rommens-Woertman en mw. J. Bosman
26-11 mw. T. Peereboom

Johannescentrum *
Moezeldreef 400
Diensten: 10:30 uur
05-11 ds T. Wolters
07-11 10:00 Marian van der Hulst - Caspers
12-11 pastor Huub Schumacher
19-11 Kees Wijnen en Bettina van Santen - verhaal halen
26-11 ds T. Wolters

Marcuskerk *
Wijneestlaan 2
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds J.S. Koops
12-11 ds J. Broeyer
19-11 ds J.S. Koops
26-11 ds J.S. Koops

Nicolaikerk *
Nicolaaskerkhof 9
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds D. Neven; Gedachtenisdienst; Cantorij
05-11 17:00 ds M. van Giezen; vesper
12-11 ds J. Biemans; ZWO-dienst
19-11 ds D. Neven; Schrift en Tafel
26-11 ds E. Bakker

Nieuwe Kerk
Bollenhofsestraat 138a
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds D.G.F. de Bree
12-11 ds H.G.J. van Dolder
19-11 ds D.G.F. de Bree
26-11 ds L.H. Kansen-Brasz

Oranjekapel *
Amsterdamsestraatweg 441-A
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds N. Vlaming
12-11 ds H. Kronenburg
19-11 ds G. Blom
26-11 ds G. Blom; Gedachtenis der namen

Roobolkapel
Cornelis Roobolstraat 86
Diensten: 10:00 uur
12-11 Roobolviering
26-11 Roobolviering

Tuindorpkerk *
Prof. Suringarlaan 1
Diensten: 10:00 uur
05-11 mw. drs I. van Keulen, Utrecht
12-11 ds P.J. Rebel, Schrift-en Tafeldienst
19-11 ds P.J. Rebel
26-11 dr. B. van den Berg

Wijkplaats, de
Johan Camphuijsstraat 101
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds D.W. Brouwer
12-11 ds B. Wallet
19-11 ds D.W. Brouwer; Schrift en Tafel
26-11 ds D.W. Brouwer; herdenking overledenen

Wilhelminakerk *
Hobbemastraat 35
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds mw. M. van Giezen, gedachtenisdienst
12-11 Dienst in de Marcuskerk
19-11 ds mw. M. van Giezen, oogstdienst
26-11 Dienst in de Marcuskerk

Andere kerken

buiten pgu
Baptisten Gemeente Utrecht 'Silo'
Herenstraat 34-26
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds P. Kos
Avondmaal
12-11 Theol stud M. Kolbe
19-11 Justitiepredikant ds B. van Veen, Gevangenzondag
26-11 ds R. Smit
gedachteniszondag

Doopsgezinde Gemeente *
Oudegracht 270
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds mw. A. van der Zijpp en ds mw. C. Cornelissen, Gedachtenisdienst
08-11 20:00 Taizédienst
12-11 ds A. Noord
19-11 ds mw. J. Nottelman
26-11 ds mw. C. Cornelissen en ds A. van der Zijpp, Avondmaal

Evang.-Lutherse kerk (De Wartburg)
Kennedylaan 16
Diensten: 10:00 uur
05-11 dhr. G.J. Westerveld
12-11 ds K. Storch
Heilig Avondmaal
19-11 ds C. van Opstal
26-11 ds K. Storch

Evang.-Lutherse kerk (Hamburgstr.)
Hamburgerstraat 9
Diensten: 10:30 uur
05-11 ds H.G.T. Günther
Heilig Avondmaal

12-11 ds C. van Opstal
Doopdienst
19-11 ds A.A. van den Berg
26-11 ds C. van Opstal & Chr. Karrer
Eeuwigezondag

Geertekerk, Remonstrantse Gem. Utr.*
Geertekerkhof 23
Diensten: 10:30 uur
05-11 dhr. H. Siebrand
12-11 ds A. Wieringa; Woord en Tafel
19-11 ds F. Kruijne
26-11 voorganger onbekend; laatste zondag van het kerkelijk jaar

Holy Trinity Church
Van Limburg Stirumplein
Diensten: 00:00 uur
12-11 14:30 Stanford

ICF Utrecht Mattheüskerk
Hendrika van Tussenbroeklaan 1a
Diensten: 14:00 uur
05-11 evang. J. Bonhof
12-11 evang. J. Bonhof
19-11 ds G. Vos
26-11 evang. J. Bonhof

Nederlands Gereformeerde Kerk
Troosterlaan 65
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds K.T. de Jonge
Nieuwegein, gecombineerd met en in Singelkerk
12-11 ds A. Siebenga
Loosdrecht, Heilig Avondmaal en Dankdag gewas & Arbeid
19-11 ds J. Jonker, Nijmegen, Herdenking overledenen
26-11 ds A. van der Dussen, Eindhoven

Oecumenische onderwegkerk Blauwkapel
Kapeldwarsweg 21
Diensten: 10:30 uur
05-11 ds C. 't Lam

ziekenhuizen

Diakonessenhuis
Bosboomstraat 1
Diensten: 10:00 uur
05-11 ds F. Kruijne
12-11 Pastor mw. V. Oldenhof
19-11 ds K. Vos
26-11 ds I. Haijink

St. Antonius ziekenhuis
Soestwetering 1
Diensten: 10:00 uur
05-11 mw. C.J. Koek-Straus
12-11 ds J.J. Tersmette
19-11 ds N.T. Overvliet van der Veen
26-11 ds C. van Steenis

Willem Arntsz Huis
Lange Nieuwstraat 119
Diensten: 10:30 uur
05-11 dhr. van Empel, straatpastor
12-11 mw. K. van Roermund
19-11 dhr. A. Stegeman
26-11 mw. L. Meiling

zorgcentra

zorgcentra Bijkershoek, de
Van Bijkershoeklaan 250
Diensten: 15:00 uur
10-11 mw. ds A. Hoffman

Huis aan de Vecht, 't
Costa Ricadreef 9
Diensten: 19:30 uur
03-11 ds Storch

Rosendaal
Indusdreef 5
Diensten: 10:45 uur
05-11 J. Gijzel, woord en tafel,
19-11 P. Jacobs, woord en communie

Swellengrebel
Burg. F. Andreaelaan 100
Diensten: 10:15 uur
05-11 10:30 Past werker mw. Th. Peereboom; oecumenische dienst;
26-11 dhr. G. Krul

Tamarinde
Neckardreef 6
Diensten: 10:30 uur
12-11 mw. Dubois
19-11 dhr. Brohm
26-11 ds Jurjens; viering ter bemoediging

Transwijk
Hof van Transwijk 16
Diensten: 10:30 uur
05-11 ds C. van Steenis
12-11 ds E. Bakker
19-11 ds C.P. Bouman
26-11 ds J.E. Riemens

Tuindorp Oost
Winklerlaan 365
Diensten: 10:30 uur
05-11 ds N. Meynen
19-11 mw. A. van der Schrier

Zuylenstede
Perudreef 8
Diensten: 10:00 uur
05-11 dhr. A. Vaartjes
12-11 ds J.E. Riemens, Dienst van Schrift en Tafel
19-11 dhr. G. Krul
26-11 dhr. L. Smit

Door-de-week

Getijdegebeden in de Domkerk:
Maandag 7:00 uur: ochtendgebed
Maandag t/m zaterdag 12:30 uur: middaggebed
Iedere woensdag en iedere zondag 19:00 uur: vespers

Kapel Hoog Catharijne
Godebaldkwartier
Diensten ma. t/m vr.: 12.45-13.00 u

LEESROOSTER

De komende weken vermeldt het leesrooster van het Nederlands Bijbelgenootschap de volgende bijbelgedeelten:

zo 5	Psalm 38
ma 6	Matteüs 22:15-22
di 7	Matteüs 22:23-33
wo 8	Matteüs 22:34-46
do 9	Matteüs 23:1-12
vr 10	Matteüs 23:13-26
za 11	Matteüs 23:27-39
zo 12	Jesaja 48:1-11
ma 13	Jesaja 48:12-22
di 14	Jesaja 49:1-13
wo 15	Jesaja 49:14-26
do 16	Psalm 88
vr 17	Matteüs 24:1-14
za 18	Matteüs 24:15-28
zo 19	2 Tess. 1:1-12
ma 20	2 Tess. 2:1-17
di 21	2 Tess. 3:1-18
wo 22	Psalm 128
do 23	Matteüs 24:29-44
vr 24	Matteüs 24:45-51
za 25	Psalm 85
zo 26	Matteüs 25:1-13
ma 27	Matteüs 25:14-30
di 28	Matteüs 25:31-46
wo 29	Jeremia 24:1-10
do 30	Jeremia 25:1-14
vr 1	Jeremia 25:15-26
za 2	Psalm 19

EEN TAAK voor U? VRIJWILLIGER OP HET BUREAU van de PGU!

Het kerkelijk bureau zetelt in de Johanneskerk in Overvecht, waar een klein team werkt onder leiding van de directeur. Het Bureau biedt ondersteuning aan de wijkgemeenten van de PGU en aan de stedelijke bestuursorganen, te weten de Algemene Kerkenraad (AK), het College van Kerkrentmeesters (CvK), de Protestantse Diaconie Utrecht Die ondersteuning wordt geboden bij secretariële, financiële, personele, administratieve en technische aangelegenheden.

Verskillende vrijwilligers zijn reeds werkzaam op het Bureau.
Zij verrichten verschillende werkzaamheden op het gebied van secretariële en archiefwerkzaamheden, de website, de preekroosters, het verzorgen van verschillende financiële mailings, zoals de Actie Kerkbalans. Het is een mooie en prettige werkplek.

Om de continuïteit van het werk te garanderen willen wij een aantal werkzaamheden laten uitvoeren door vrijwilligers. Gedacht wordt aan meerdere personen die een inspanning willen leveren. Het aantal uren is variabel en ook afhankelijk van welke taak u wilt oppakken.

Wij zijn op zoek naar:
Personen die werkzaamheden willen uitvoeren die wekelijks of maandelijks gedaan moeten worden. Hieronder een overzicht van deze werkzaamheden:

- Het administratief verwerken van collectes. Geschatte tijd: 2 dagdelen per week.
 - Het invoeren van de formulieren voor de collectes. Die door de wijkten worden aangeleverd.
 - Het periodiek uitbetalen van de collectes aan de diverse doelen.
 - Het versturen van de online bestelde collectebonnen.
- Bestuurssecretariaat
 - Facturatie van de advertenties in Kerk in de Stad
In het blad staan ook advertenties van derden. Deze moeten elke maand een factuur krijgen voor het plaatsen van hun advertenties. Daarnaast worden er via de mailbox van de Kerk in de Stad vragen gesteld over het blad, o.a. over het plaatsen van advertenties etc. Het is een kleine klus die maandelijks terugkomt. Tijdsinvestering: 2-3 uur per maand.

Periode
Voor het Bureau is het voor de continuïteit van de werkzaamheden van belang als iemand zich kan toeleggen voor een langere periode. Het aantal dagdelen per week/per maand kan per persoon verschillen en is in onderling overleg af te spreken.

Voelt u zich aangesproken en heeft u zin en tijd?
Bel met Frans Ritmeester, directeur Bureau PGU, op telefoonnummer 030 – 273 75 40 of stuur een e-mail naar bestuurssecretariaat@protestant-utrecht.nl

Goede doel Happietaria Utrecht 2018 bekend

Esther Vloedgraven

Het goede doel waarvoor Happietaria Utrecht zich komend jaar gaat inzetten, is bekendgemaakt. De winst van het pop-up restaurant dat gerund wordt door studenten, gaat volledig naar een project van TEAR: bestrijden van geweld tegen vrouwen.

In Colombia traint Tear via haar lokale partner kerken in het uitreiken naar slachtoffers van fysiek en seksueel geweld. Tijdens de jarenlange burgeroorlog zetten gewapende groeperingen seksueel geweld systematisch in als oorlogsstrategie. Zij ontworptten hiermee hele dorpen en lieten een spoor van verwoesting achter: verwoesting van zelfvertrouwen, familierelaties, lichamelijk en psychisch welzijn en economische zelfredzaamheid. Slachtoffers leren door het project de stilte en taboes te doorbreken en een veilige haven te creëren voor degenen die dit doorgemaakt hebben.

Goede doel

“Dit jaar willen we met Happietaria meer bewustzijn voor het goede doel en meer bekendheid binnen Utrecht realiseren”, aldus Margriet van Riggelen, voorzitter van het managementteam.

“Natuurlijk hopen we op een prachtige opbrengst voor stichting Tear, maar om alle bezoekers even stil te laten staan bij het goede doel is misschien nog wel een grotere uitdaging.”

Ook Esther Vloedgraven, verantwoordelijk voor de PR en bewustwording, is enthousiast over het goede doel. “Hoe vet is het om met een groep studenten vanuit het niets een restaurant op te zetten! En dan ook nog voor zo’n belangrijk goed doel. Je merkt dat geweld tegen vrouwen, zowel fysiek als seksueel, een soort taboeonderwerp is dat steeds meer in de schijnwerpers komt te staan. In de media delen vrouwen hun verhaal met de hashtag #metoo en praatprogramma’s laten vrouwen hun verhaal doen aan tafel. Ik vind het prachtig dat ook wij als Happietaria een stem kunnen laten horen.”

Happietaria Utrecht zal begin februari 2018 openen op een nader te bepalen locatie in Utrecht.

** Het Happietaria Managementteam 2018, van links naar rechts: Nathan de Bruijn, Josianne van Binsbergen, Esther Vloedgraven, Margriet van Riggelen, Bina Chirino, Stefan Smits en Thijs Visscher (foto Nienke Alblas).*

Ineke van Keulen

Opnieuw organiseren de Pauluskerk en de Tuindorperkerk een avond in de serie “Leven met kracht en kwetsbaarheid”. Deze keer over depressie. Op dinsdag 14 november is het thema “Depressief – en nu?” Psychiater Arjan Braam verzorgt een inleiding en leidt het daaruit te ontstane gesprek. De avond in de Tuindorperkerk begint om 20.00 uur. Vanaf 19.45 uur is er koffie of thee.

Misschien kent u mensen uit uw omgeving die te kampen hebben gehad met depressie of wellicht hebt u er zelf een verhaal mee. Depressie komt bij enorm veel mensen voor: onder jongeren en ouderen.

Prins William uit Engeland durfde onlangs te spreken over zijn depressie. Je hoort verhalen van sportmensen of bekende TV-sterren die na lange tijd vertellen dat zij een periode zwaar depressief geweest zijn. Dit jaar werd opnieuw het ‘depressie-gala’ gehouden dat wil helpen om deze ziekte onder de aandacht te brengen en uit de taboesfeer te halen. Want: ervoor uitkomen dat je psychische klachten of een depressie hebt is nog altijd enorm lastig. Mensen hebben hierdoor een dubbel probleem: de depres-

‘Depressief – en nu?’

* Psychiater Arjan Braam (foto Jeroen Dietz).

sie zelf én het taboe dat er op ligt. Daardoor voelen ze zich onbegrepen en vaak eenzaam.

Arjan Braam, psychiater bij Altrecht Geestelijke Gezondheidszorg en als bijzonder hoogleraar ‘Levensbeschouwing & Psychiatrie’ verbonden aan de

Universiteit voor Humanistiek, zal een inleiding over dit thema verzorgen en met ons in gesprek te gaan.

Zelf schrijft hij: “Het woord ‘depressief’ heeft tegenwoordig veel betekenissen. Het kan gaan om een off-day of een dipje, maar

ook om een situatie waarin professionele zorg noodzakelijk is. Wat noem je tegenwoordig een depressie en hoe is het ontstaan van depressies te verklaren? Voor de meeste depressies zijn de vooruitzichten wel goed - maar hoeveel mensen leven met terugkerende depressies? Welke behandelingen zijn er beschikbaar?

Depressie en geloof

Depressie en geloof worden op meerdere manieren met elkaar in verband gebracht. Werken geloofsovertuigingen depressie in de hand? Of dragen geloof en spiritualiteit juist bij aan herstel uit een depressie? En hoe komen religie, spiritualiteit en zingeving weer op de kaart in de geestelijke gezondheidszorg?”

Iedereen is van harte welkom. (Deelname aan de gespreksavond over dementie in de Tuindorperkerk (Suringarlaan 1, zij-ingang) is gratis. Wie opgehaald wil worden, kan de autodienst van de Tuindorperkerk bellen: 2732 440; of van de Pauluskerk: 06-2331 6086. Namens de pastores van beide geloofsgemeenschappen: Jos Hettinga, Gérard Martens, Piet Jan Rebel en Ineke van Keulen.

kerk in de stad

IS EEN UITGAVE VAN DE
PROTESTANTSE GEMEENTE
UTRECHT EN VERSCHIJNT
MAANDELIJKS

REDACTIE

Elly Bakker,
Sietske Gerritsen,
Arnold Rietveld
Frans Rozemond
Agnes Stekelenburg

HOOFDREDACTEUR

Peter van der Ros

REDACTIEADRES

Margaretha van Parmadreef 14
3561 SR Utrecht
telefoon 2737 540
e-mail:
kerkindestad@protestant-utrecht.nl

Dit blad verschijnt maandelijks op de laatste of eerste vrijdag.
Artikelen en berichten uiterlijk op de maandag van de week vóór verschijning naar:
kerkindestad@protestant-utrecht.nl
Kopij kerkdiensten mailen naar:
preekrooster@protestant-utrecht.nl

WIJKCORRESPONDENTEN

Citypastoraat Domkerk:
Bram Schriever
Eglise Wallonne (Pieterskerk):
Grietje Hofman
EUG Oekumenische
Studentengemeente (Janskerk):
Rik Boonstra
De Haven: Wilma Wolswinkel
Jacobikerkerk: Francis Boer
Marcus-Wilhelminawijk:
Anne-Marie Rutgers
Nicolaïkerk: Karin Blaauw
Nieuwe Kerk: Hanneke Monsuur
Johannescentrumgemeente:
Francis Prins
UtrechtWest: Jurjen de Paauw
Tuindorperkerk: Jan Verkerk
Zuilen: Annemieke Schuur

ADMINISTRATIE

Margaretha van Parmadreef 14
3561 SR Utrecht
telefoon 2737 540
abonnement@protestant-utrecht.nl
Voor een abonnement op Kerk in de Stad vragen wij per adres een bijdrage van 35 euro per jaar in de productie- en verzendkosten. Elk jaar ontvangt u in september een acceptgiro om de betaling te voldoen.

ADVERTENTIES

Margaretha van Parmadreef 14
3561 SR Utrecht
telefoon 2737 540
Tarief op aanvraag, sluitingstijd tien dagen voor verschijning.
Aanleveren van advertenties:
advertenties@protestant-utrecht.nl

BANKRELATIE

PGU - Kerk in de Stad
NL21 FVLB 0699 5436 57

GRAFISCHE VERZORGING

theologische uitgeverij Narratio®,
Gorinchem
www.narratio.nl